

การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอ  
5 ประเทศ ในอาเซียน

นางสาวอิษฎา เหล่าสุนทรากุล

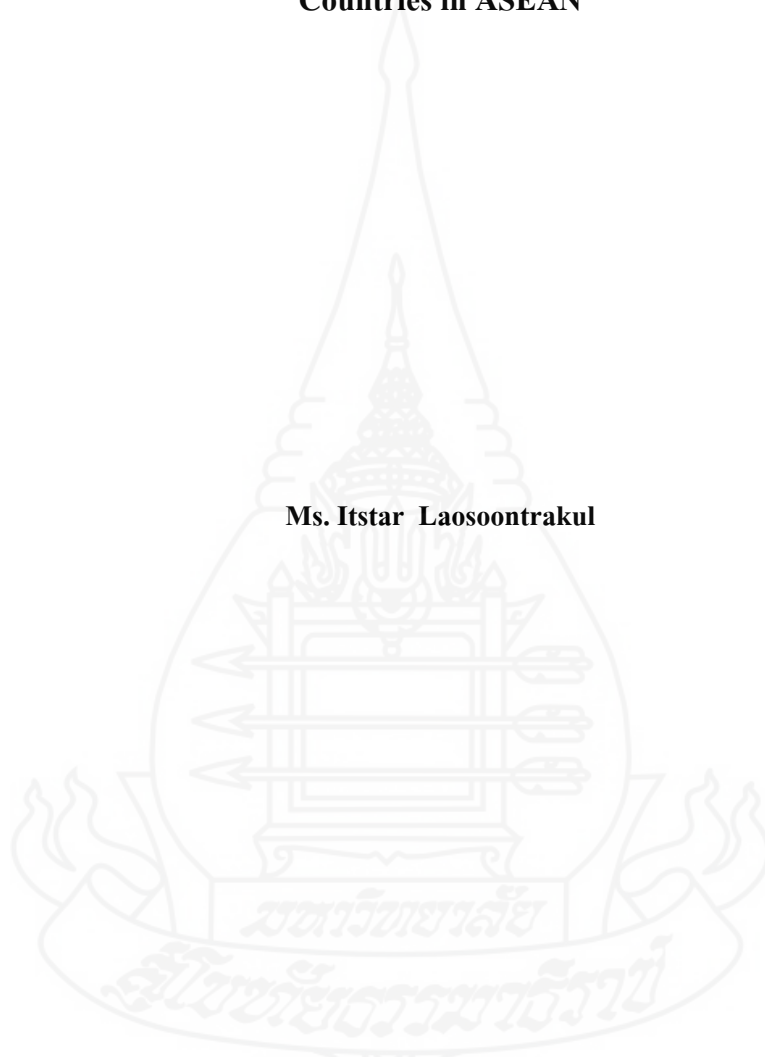


การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต  
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Analysis of Comparative Advantage of Exports of Textile Industry of Five  
Countries in ASEAN**

**Ms. Itstar Laosoontrakul**



An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for  
the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบการส่งออก อุตสาหกรรมสิ่งทอ 5 ประเทศในอาเซียน
ชื่อและนามสกุล	นางสาวอิชญา เหล่าสุนทรากุล
แขนงวิชา	เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2554

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)

..... กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ)

.....  
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)  
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

**ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ** การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบการส่งออก  
อุตสาหกรรมสิ่งทอ 5 ประเทศในอาเซียน

**ผู้ศึกษา** นางสาวอิชญา เหล่าสุนทรากุล **รหัสนักศึกษา** 2506000260 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต  
**อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์สุณีย์ ศิลพิพัฒน์ **ปีการศึกษา** 2553

### บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยและข้อมูลโดยทั่วไปของอุตสาหกรรม 2) ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการค้าของอุตสาหกรรมสิ่งทอ 5 ประเทศในอาเซียน คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ และ 3) วิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ที่มีต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

วิธีการศึกษาใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ ตั้งแต่ พ.ศ.2542-2552 ร่วมกับทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศแนวใหม่ และวิเคราะห์ศักยภาพของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

ผลการศึกษาพบว่า 1) โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีการผลิตอย่างครบวงจร ตั้งแต่การปั่นด้าย ทอผ้า ถักผ้า ฟอกย้อมพิมพ์ และตัดเย็บสินค้าสำเร็จรูป 2) การเปรียบเทียบ 5 ประเทศที่ศึกษา ไทยมีคู่แข่งด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอเพียงประเทศเดียวคือ อินโดนีเซีย ที่เหลืออีก 3 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และ สิงคโปร์ สามารถเป็นคู่แข่งได้ และ 3) จากการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ที่มีต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทยพบว่าอาเซียนจะเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญในอนาคตอันใกล้ โดยเฉพาะสิ่งทอประเภทกลางน้ำและด้นน้ำ อันประกอบไปด้วย เส้นใยประดิษฐ์ เส้นด้าย และผ้าผืน เนื่องจากไทยมีข้อได้เปรียบหลายประการทั้งเทคโนโลยีการผลิต ประสิทธิภาพ ที่มากกว่าประเทศในกลุ่ม ทั้งต้นทุนการขนส่ง และปัจจัยทางด้านภาษีจากข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน แต่ทั้งนี้การบรรลุเป้าหมายต้องเกิดจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐที่คอยสนับสนุนด้านข้อมูลที่ต้องการ เพื่อผู้ประกอบการสามารถวางแผนและกลยุทธ์ได้อย่างแม่นยำ นักวิชาการที่คอยช่วยพัฒนาเทคโนโลยี กระทั่งแรงงานที่เป็นส่วนสนับสนุนให้เกิดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

**คำสำคัญ** การค้าสิ่งทอ สิ่งทอไทย การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค  
สิ่งทอไทย อาเซียน

## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาเอาใจใส่อย่างดียิ่งจากท่านรองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิคุณา วนเศรษฐ กรรมการ ในการให้คำปรึกษาชี้แนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้การค้นคว้านี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ประสาทวิชาความรู้รวมทั้งแบ่งปันประสบการณ์อันมีค่าที่ช่วยให้การศึกษาของข้าพเจ้าราบรื่นยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์สุทัศน์ รัตนเกื้อกังวาน ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่แนะนำแนวคิดในการศึกษาเศรษฐศาสตร์และหลักการทางวิชาการในหลายๆด้าน ขอขอบคุณคุณปริสสร คุณวัฒน์ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยที่เอื้อเฟื้อข้อมูล และคำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า

ท้ายสุดผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา คุณอาทั้งหลาย น้องๆและเพื่อนที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือตลอดมา ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอิสระในฉบับนี้ ขอยกให้กับผู้มีพระคุณทุกท่านที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด หากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เกิดความผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อิชญา เหล่าสุนทรากุล

พฤษภาคม 2554

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
กิตติกรรมประกาศ .....	จ
สารบัญตาราง .....	ซ
สารบัญภาพ .....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ .....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย .....	4
ขอบเขตของการวิจัย .....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น .....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....	7
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ .....	7
ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศแนวใหม่ .....	7
ดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ .....	9
Dynamic Diamond Model .....	10
การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค .....	12
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....	13
สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....	15
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย .....	17
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	17
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	18
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	18
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	20
โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและข้อมูลทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ .....	20
โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ .....	21

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อมูลทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ.....	23
จำนวน โรงงาน เครื่องจักร และการจ้างงาน .....	23
การนำเข้าและส่งออก .....	27
การค้าสิ่งทอของกลุ่มอาเซียน .....	30
การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย	32
การวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย .....	37
ศักยภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยรายอุตสาหกรรม.....	37
การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย .....	40
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	43
สรุปการวิจัย .....	43
อภิปรายผล .....	45
ข้อเสนอแนะ .....	47
บรรณานุกรม .....	48
ภาคผนวก .....	51
ก เขตการค้าเสรีอาเซียน.....	52
ข ค่าดัชนี RCA.....	56
ประวัติผู้ศึกษา .....	69

## สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	มูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย แบ่งตามคู่ค้าหลัก ..... 2
ตารางที่ 1.2	จำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2545-2552 .... 2
ตารางที่ 4.1	จำนวนโรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ..... 24
ตารางที่ 4.2	จำนวนเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ..... 25
ตารางที่ 4.3	การจ้างงานทั้งประเทศและการจ้างงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ..... 26
ตารางที่ 4.4	การจ้างงานในแต่ละอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย ..... 26
ตารางที่ 4.5	เปรียบเทียบค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยกับประเทศอื่นๆ ..... 27
ตารางที่ 4.6	ดุลการค้าสิ่งทอของไทย ..... 27
ตารางที่ 4.7	การนำเข้า ส่งออก และดุลการค้าของผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ..... 28
ตารางที่ 4.8	การส่งออกผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ..... 29
ตารางที่ 4.9	อัตราส่วนการค้าของอุตสาหกรรมหลักในอาเซียน ..... 31
ตารางที่ 4.10	ค่าดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของอุตสาหกรรมสิ่งทอระหว่าง สิงคโปร์ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และ มาเลเซีย ตั้งแต่ พ.ศ. 2542 – 2552 .... 33
ตารางที่ 4.11	การจัดอันดับค่าเฉลี่ย RCA ที่สามารถแข่งขันได้ของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ระหว่าง HS 50-HS 60 และ HS 63ของ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2552 ..... 36



## สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 มูลค่าการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย .....	2
ภาพที่ 1.2 มูลค่าการค้าภายในอาเซียน เทียบกับการค้าอาเซียนสู่โลก .....	3
ภาพที่ 2.1 ระบบเพชรที่สมบูรณ์ .....	11
ภาพที่ 2.2 การวิเคราะห์ SWOT .....	12
ภาพที่ 4.1 โครงสร้างของอุตสาหกรรมสิ่งทอ .....	23
ภาพที่ 4.2 ส่วนแบ่งการค้าภายในอาเซียน ตั้งแต่ พ.ศ. 2543 – พ.ศ. 2552 .....	30



# บทที่ 1

## บทนำ

### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก โดยเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความเจริญให้แก่ประเทศเนื่องจากจะทำให้เกิดอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้นและเกิดการจ้างงานในประเทศเพื่อให้มีผลผลิตส่งออกไปขายต่างประเทศ ทั้งยังเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนทรัพยากรเพื่อให้แต่ละประเทศมีทรัพยากรที่เหมาะสมในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังมีความสำคัญในการเป็นกระบวนการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ และยังเป็นช่องทางในการพัฒนาเทคโนโลยีและเผยแพร่เทคโนโลยีจากประเทศหนึ่งสู่ประเทศหนึ่ง จากการค้าระหว่างประเทศเมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การค้าระหว่างประเทศได้กลายเป็นการค้าระดับโลก พัฒนาการการค้าโลกได้ปรับตนเองมาสู่การค้าเสรี ซึ่งประเทศสมาชิกมีข้อตกลงร่วมในการลดข้อจำกัด กฎเกณฑ์ทั้งทางภาษีและไม่ใช่ภาษีลง ความรุนแรงของการค้าโลกจึงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

เมื่อ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2544 ประเทศจีนได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งจีนได้รับสิทธิการค้าเสรีเช่นสมาชิกอื่นๆของWTO ในด้านภาษีและยกเลิกการจำกัดจำนวนในการนำเข้าจากประเทศจีน (Quota) ประกอบกับจีนใช้นโยบายทุ่มตลาด ผู้บริโภคจากทั่วโลกจึงนิยมหันไปบริโภคสินค้าราคาถูกจากประเทศจีนส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น อุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมแนวเดียวกับที่จีนเป็นผู้ส่งออก ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอจะได้รับการชะลอเวลาแต่ก็จำเป็นต้องเข้าสู่การแข่งขันอย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป

ในช่วงปี พ.ศ. 2551 - 2552 เมื่อสหรัฐอเมริกาเกิดวิกฤตทางการเงิน เศรษฐกิจอเมริกาเกิดการชะลอตัว การนำเข้าสินค้าของอเมริกาลดลงทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวลุกลามไปยังภูมิภาคต่างๆทั่วโลก ทั้งกลุ่มสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น รวมทั้งประเทศต่างๆในเอเชีย ได้ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเป็นอย่างมาก (ดังตารางที่ 1.1) เนื่องจากสหรัฐอเมริกา และกลุ่มสหภาพยุโรปเป็นตลาดส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มหลักของไทย ตัวเลขการส่งออกสิ่งทอไทยเริ่มส่งสัญญาณลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 และทรุดตัวลงมากในปี พ.ศ. 2552

การส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกามีอัตราการลดลงที่ร้อยละ 26.44 และการส่งออกกลุ่มสหภาพภาพยุโรปมีอัตราการลดลงที่ร้อยละ 11.20

ตารางที่ 1.1 : มูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย แบ่งตามคู่ค้าหลัก

ตลาด	มูลค่า (ล้าน US\$)				อัตราการเติบโต : %			
	2549 (2006)	2550 (2007)	2551 (2008)	2552 (2009)	2549 (2006)	2550 (2007)	2551 (2008)	2552 (2009)
1. สหรัฐอเมริกา	2,083.5	2,026.8	1,932.2	<b>1,421.3</b>	-1.31	-2.72	-4.67	<b>-26.44</b>
2. สหภาพยุโรป	1,363.1	1,377.1	1,421.6	<b>1,262.4</b>	8.80	1.03	3.23	<b>-11.20</b>
3. อาเซียน	803.2	924.8	1,024.0	<b>1,014.6</b>	4.29	15.14	10.73	<b>-0.92</b>
4. ญี่ปุ่น	395.4	381.3	470.4	<b>450.8</b>	-4.04	-3.57	23.37	<b>-4.17</b>
5. จีน	249.7	264.4	253.5	<b>270.2</b>	-11.61	5.88	-4.12	<b>6.63</b>
6. อื่นๆ	1,939.7	2,057.1	2,098.0	<b>2,024.5</b>	4.13	6.05	1.99	<b>-3.50</b>
7. โลก	6,834.6	7,031.5	7,199.60	<b>6,443.8</b>	2.11	2.88	2.39	<b>-10.50</b>

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร  
รวบรวมโดย ศูนย์ข้อมูลเชิงลึก สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

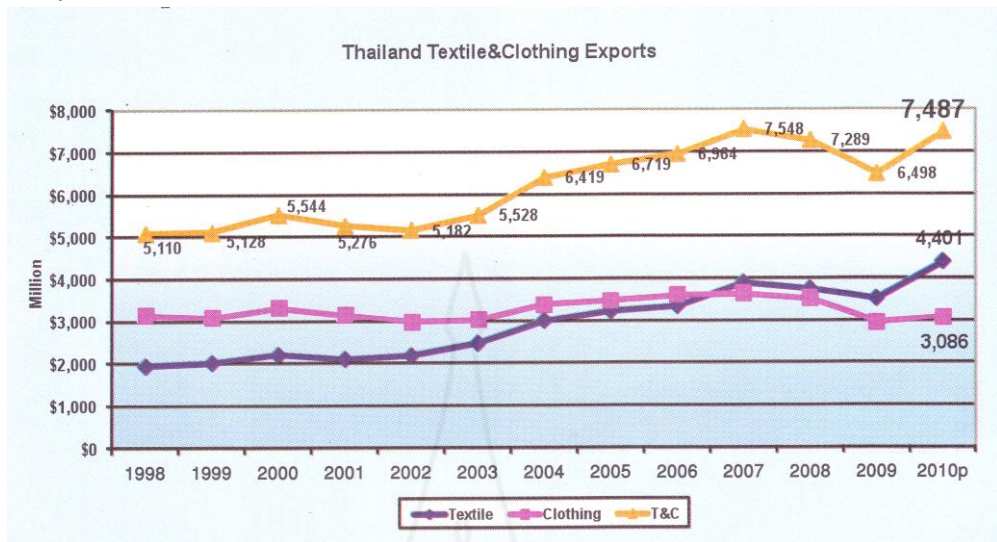
ทั้งสองสาเหตุส่งผลให้ไทยจำเป็นต้องหาตลาดใหม่ในการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอ เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อพิจารณาทั้งในด้านมูลค่าการส่งออก โดยสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกได้ปีละประมาณ 7,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ดังภาพที่ 1.1) การจ้างงานไทยยังมีแรงงานที่มีทักษะด้านสิ่งทออีกจำนวนมากถึงล้านกว่าคน (ดังตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 : จำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2545-2552

จำนวนแรงงาน (คน)	2545 (2002)	2546 (2003)	2547 (2004)	2548 (2005)	2549 (2006)	2550 (2007)	2551 (2008)	2552 (2009)
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	242,020	242,610	238,940	238,340	238,460	238,760	236,420	234,455
อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม	840,850	841,520	837,680	825,650	824,500	818,530	812,800	810,850
รวม	1,082,870	1,084,130	1,076,620	1,063,990	1,062,960	1,057,290	1,049,220	1,045,305

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลเชิงลึก สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย  
รวบรวมโดย : <http://www.ttistextiledigest.com/statistics.html>

ภาพที่ 1.1 : มูลค่าการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย



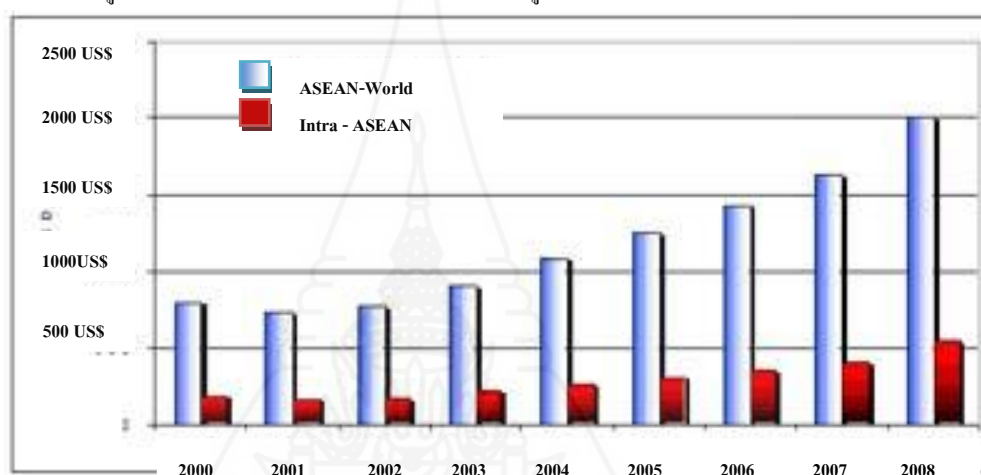
ที่มา : Textile Forecast ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-กันยายน 2553 , สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

ในสถานการณ์การเช่นนี้ยังมีอีกหลายประเทศ ที่ต้องปกป้องตนเองให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ เช่น ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไม่ว่าจะเป็น ลาว พม่า เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน และ ไทย เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกการรวมกลุ่มทางการค้าแบบพหุภาคีจะสามารถเพิ่มพลังการต่อรองในการค้าได้ ดังนั้นการรวมกลุ่มอาเซียนจึงถูกหยิบขึ้นมาพัฒนาความสัมพันธ์ให้มีความแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นตามกฎบัตรอาเซียน ปีพ.ศ. 2551 จาก(ภาพที่ 1.2) ที่ผ่านมากลับพบว่า อาเซียน มีการพึ่งพากันทางการค้าระหว่างกัน เพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือ มีการค้าจากประเทศภายในกลุ่มอาเซียน (Intra - ASEAN) เพียงประมาณร้อยละ 19 ของมูลค่าการค้าทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มสหภาพเศรษฐกิจยุโรป (EU) จะเห็นได้ว่าการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มระหว่างกัน (Intra - EU) สูงถึงร้อยละ 67 [ตัวเลขจาก Textile News by THTI ปีที่ 4 ฉบับที่ 25 พ.ค.- มิ.ย.52]

ดังนั้นมูลค่าตลาดสิ่งทอที่คาดว่าสมาชิกอาเซียนจะสามารถทดแทนการนำเข้าจากนอกกลุ่มจะมีแนวโน้มสูงถึง 22,493 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งนับว่ายังมีโอกาสในการจัดซื้อ จัดหา (Sourcing) สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากประเทศภายในกลุ่มอาเซียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนจะเป็นโอกาสให้ไทยมีตลาดส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอแห่งใหม่ที่ปลอดภัย ทั้งยังมีกำลังซื้อถึงประมาณ 580 ล้านคนที่มีวิถีความเป็นอยู่และวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน รวมทั้งคาดการณ์ว่าไทยจะสามารถเป็นตลาดปัจจัยการผลิตด้านสิ่งทอให้แก่ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน โดยอาศัย

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีที่มีมากกว่า ประสบการณ์ในด้านสิ่งทอที่มากกว่า ทั้งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าในภูมิภาค ประเทศไทยจึงหวังโอกาสนี้ในการผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางสิ่งทอโดยการจัดการบริหารห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) กับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นโอกาสในการค้าสิ่งทอในภูมิภาคอาเซียน จึงขอเสนอการค้นคว้าอิสระในหัวข้อดังกล่าว

ภาพที่ 1.2 : มูลค่าการค้าภายในอาเซียน เทียบกับการค้าอาเซียนสู่โลก



ที่มา : Direction of Trade Statistics (IMF)

## 2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมและข้อมูลโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- 2.2 เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ในการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอ 5 ประเทศในอาเซียน คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และ ฟิลิปปินส์
- 2.3 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคหรือภัยคุกคาม ของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

## 3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประเทศที่ใช้ในการเปรียบเทียบ คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ เนื่องจากเป็นประเทศที่มีข้อมูลสถิติมากพอที่จะนำมาวิจัย

3.2 สินค้าที่ใช้เปรียบเทียบ คือ สิ่งทอตามระบบฮาร์โมนไนซ์ (HS code) ระดับ 2 digit อันประกอบไปด้วย HS50 – HS60 และ HS63 (ยกเว้น HS61-HS62 ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม)

3.3 ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ปีพ.ศ. 2542-2552

#### 4. ข้อตกลงเบื้องต้น

อุตสาหกรรมสิ่งทอประกอบไปด้วย 5 อุตสาหกรรมย่อย อันได้แก่ อุตสาหกรรมเส้นใย อุตสาหกรรมปั่นด้าย อุตสาหกรรมถักผ้า/ทอผ้า อุตสาหกรรมฟอก/ย้อม/พิมพ์ และ อุตสาหกรรมตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา จะวิเคราะห์ทั้งหมด 5 อุตสาหกรรมย่อย แต่ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ จะทำการวิเคราะห์เพียง 4 อุตสาหกรรมย่อยโดยยกเว้นอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

#### 5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การค้าในภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน (Intra-Industry Trade) เป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าที่มีลักษณะเป็นส่วนประกอบของสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสินค้าในภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน เพราะแต่ละประเทศจะมีความได้เปรียบในต้นทุนการผลิตที่แตกต่างกัน เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ ประเทศที่มีความได้เปรียบด้านเทคโนโลยี จะเป็นผู้ออกแบบโดยใช้เทคโนโลยีการออกแบบของตนเอง และสั่งผลิตชิ้นส่วนจากประเทศที่มีต้นทุนค่าอะไหล่ถูกกว่า และนำมาประกอบในประเทศที่มีค่าแรงถูก ทั้งนี้เพื่อเป็นการผลิตแบบประหยัดต่อขนาด คือ ผลิตใช้ทรัพยากรด้านใดก็มุ่งทำสิ่งนั้นออกมาเพื่อให้ได้ต้นทุนที่ต่ำที่สุด

5.2 การค้าระหว่างภาคอุตสาหกรรม (Inter-Industry Trade) เป็นการค้าที่แตกต่างจากการค้าในภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน คือ เป็นสินค้าที่อยู่นอกภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน เช่น การค้าข้าวสาร และ รถยนต์เป็นการค้าซึ่งตัวสินค้าไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

5.3 สหภาพเศรษฐกิจยุโรป (Intra-European Union trade : Intra-EU) เป็นการค้าระหว่างประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปซึ่งรวมตัวกันเป็นตลาดเดียว (Single Market) มีการ

เคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตอย่างเสรีภายในกลุ่มประเทศสมาชิก ใช้สกุลเงินเดียวกันคือ ยูโร ในปัจจุบันประกอบไปด้วย 27 ประเทศ คือ ออสเตรีย เบลเยียม บัลแกเรีย ไชปรัส อิตาลี เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมัน กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ สาธารณรัฐเชก ลักเซมเบิร์ก ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มาลต้า โปแลนด์ โปตุเกส โรมาเนีย สโลวาเกีย สโลวาเนีย สเปน สวีเดน เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร

#### 5.4 อาเซียน (Association of Southeast Asian Nations – ASEAN) สมาคม

ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย ลาว พม่า เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน และ สิงคโปร์

5.4.1 การค้าระหว่างประเทศสมาชิก ASEAN ( Intra-ASEAN) เป็นผลมาจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยที่มีการค้ากันระหว่างภายใต้ AFTA มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตอย่างเสรีภายในกลุ่มประเทศสมาชิก

5.4.2 เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) คือข้อตกลงที่ประเทศสมาชิกจะลดภาษีศุลกากรให้แก่สินค้าที่นำเข้าโดยอยู่ในบัญชีลดภาษีของทั้งประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าจากประเทศสมาชิก โดยการลดภาษีจะเป็นไปตามกำหนดการในบัญชีลดภาษีที่ประเทศสมาชิกจัดทำขึ้น และมีเงื่อนไขในการได้รับสิทธิประโยชน์ นอกจากนี้จะยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณ และมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้อยู่อื่นๆ ด้วย จากความสำเร็จจากการจัดตั้ง AFTA ทำให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียนขยายตัวอย่างรวดเร็ว

## 6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอในการนำข้อมูลไปวางแผนเชิงกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับลักษณะของธุรกิจและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

6.2 เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ ที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรมสิ่งทอสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาการตัดสินใจลงทุนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

6.3 เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับภาครัฐในการวางแผนนโยบายเชิงรุก และ เชิงรับของอุตสาหกรรมสิ่งทอสำหรับการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

## บทที่ 2

### วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

**การค้าระหว่างประเทศ** คือกิจกรรมที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศ อาจเปลี่ยนเป็นสิ่งของต่อสิ่งของโดยตรง หรือใช้เงินตราต่างประเทศเป็นที่ยอมรับทั่วไป เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ จึงทำให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนและวิทยาการ เทคโนโลยีต่าง ๆ ระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ เกิดจากความแตกต่างของทรัพยากรในแต่ละท้องถิ่น โดยเมื่อเริ่มต้น การค้าเป็นแบบการนำสินค้ามาแลกเปลี่ยนกัน หรือที่เรียกว่า Barter System จากนั้นก็เริ่มใช้ราคาสินค้าเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน เช่น ทองคำ ต่อมาพัฒนาเป็นเหรียญ กษาปณ์ ธนบัตร และในที่สุดได้พัฒนาเป็นรูปแบบการค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E- Commerce) รูปแบบและลักษณะการค้าระหว่างประเทศได้รับแนวความคิดมาจากนักเศรษฐศาสตร์ในแต่ละยุคสมัย รวมทั้งได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการพัฒนาเทคโนโลยีในแต่ละช่วง

สมัยคลาสสิก โดย อดัม สมิท มีแนวคิดเรื่องกลไกตลาดเป็นไปโดยอัตโนมัติบน “หลักการแบ่งงานกันทำ” ตามทฤษฎีการได้เปรียบโดยสมบูรณ์ คือ ประเทศจะส่งออกสินค้าที่ตนมีประสิทธิภาพการผลิตสูงสุดเพื่อมีต้นทุนต่ำสุด สมัยนีโอคลาสสิก โดย อัลเฟรด มาร์แชล มีแนวคิดเพิ่มจากสมัยคลาสสิก คือการมุ่งผลิตแบบประหยัดต่อขนาด และมีการนำต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) เข้ามาคำนวณ ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศสมัยใหม่ โดย เฮกเซอร์ โอลิน ได้เน้นในเรื่องความแตกต่างกันของปัจจัยการผลิตเริ่มต้นที่ประเทศตนเองมีอยู่ เช่น ประเทศที่มีแรงงานมากจะมีต้นทุนของสินค้าที่เน้นแรงงานผลิตต่ำ ประเทศที่มีเทคโนโลยีสูงจะมีต้นทุนในการผลิตสินค้าที่ใช้การวิจัยต่ำ

#### 1. ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ ในที่นี้จะกล่าวถึง 4 ทฤษฎี คือ

**1.1 ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศแนวใหม่ (New Trade Theory)** นำเสนอโดย Paul R. Krugman(2008) ครุกแมน ค้นพบว่า แม้ว่าปริมาณการค้าส่วนใหญ่ ประมาณ 75 เปอร์เซ็นต์ สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลของ อดัม สมิท, อัลเฟรด มาร์แชล และเฮกเซอร์ โอลิน ก็ตาม ต่อมาในระยะหลังปริมาณการค้าที่เปลี่ยนแปลงก็ไม่ได้เกิดจากเหตุผลดังกล่าวเท่านั้น การค้าขายสินค้าแบบเดียวกันระหว่างประเทศที่มีสินค้าเหมือนกัน มีสูงขึ้นเรื่อยๆ เช่น ญี่ปุ่น เยอรมนี อเมริกา ต่างก็ผลิตรถยนต์เหมือนกัน แล้วก็ซื้อขายแลกเปลี่ยนรถยนต์กัน ไม่ว่าจะเป็นอาหารสำเร็จรูป ไวน์ เสื้อผ้า



วัสดุก่อสร้างและอื่นๆ การที่ประเทศเหล่านี้ผลิตสินค้าเหมือนกัน ส่งออกแล้วนำเข้าสินค้าเดียวกัน มีปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ พฤติกรรมเหล่านี้ อธิบายโดยทฤษฎีการค้าได้เปรียบเชิงเทียบ หรือทฤษฎีความได้เปรียบจากการผลิต หรือ ทฤษฎีเฮกเซอร์-โอลิน ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีทั้งสามทฤษฎีดั้งเดิมที่กล่าวมาแล้ว พอล ครูกแมน (Paul R. Krugman) ยังค้นพบอีกว่า ทฤษฎีการผลิตของในปริมาณมากจะทำให้ต้นทุนถูกลง เพราะมีการประหยัดในกระบวนการผลิต (Economies of Scale) ซึ่ง อัดัม สมิท เป็นคนแรกที่กล่าวถึงเรื่องนี้ก็ยังคงเป็นความจริงอยู่ ดังนั้นประเทศต่างๆ จึงมุ่งผลิตสินค้าเพื่อขายในตลาดโลก มิใช่เพื่อขายให้กับประเทศคู่ค้าประเทศใดประเทศหนึ่งหรือ ภูมิภาคใด ภูมิภาคหนึ่งจะทำให้ต้นทุนการผลิตถูกลง ประเทศที่ซื้อสินค้าก็ทำอย่างเดียวกัน แล้วก็พากันซื้อสินค้าที่ตนผลิตส่งออกด้วย เป็นการค้าในกลุ่มประเทศที่ผลิตสินค้าอย่างเดียวกัน หรือที่เรียกว่า "Intra-Industry Trade" ที่การค้าดังกล่าวเกิดขึ้นได้เพราะผู้บริโภคนอกจากจะพิจารณาเรื่องราคาระหว่างคุณภาพแล้ว ยังพิจารณาถึงรายละเอียดของสินค้าที่ตนบริโภคด้วย เช่น ความมีรสนิยม การถือเกียรติยศความภาคภูมิใจ ความมีหน้ามีตาในสังคม เช่น มีรถยนต์จากญี่ปุ่นแล้วคันต่อไปก็อยากมีรถยนต์จากสวีเดน แล้วก็อาจจะอยากจะได้ลองใช้รถยนต์จากเยอรมนีอีก เป็นต้น

การประหยัดจากขนาดของโรงงาน หรือการประหยัดจากการผลิตเป็นจำนวน มากๆ หรือที่เรียกว่า Economies of Scale ยังใช้อธิบายพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ด้วย หรือ ทฤษฎีภูมิเศรษฐศาสตร์ใหม่ (New Economic Geography) คือ พื้นที่เมืองที่มีประชากรมากกว่าหรือมีกำลังซื้อมากกว่า ก็จะมีรายได้เปรียบที่จะเป็นตลาดรองรับปริมาณสินค้าได้มากกว่าทั้งยังได้เปรียบในด้านการหาแรงงาน โอกาสที่อุตสาหกรรมหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จะโยกย้ายเข้าไปตั้งในพื้นที่นั้นก็จะมากกว่า เพราะสามารถผลิตสินค้าขายได้ในปริมาณที่มากกว่า ต้นทุนก็จะต่ำกว่า ถ้าไรก็จะมากกว่าพื้นที่ที่มีประชากรและกำลังซื้อน้อยกว่า เช่น ประเทศจีนและอินเดียมีจำนวนประชากรมาก ย่อมได้เปรียบในการดึงดูดการลงทุน การผลิต และกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากกว่า เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ดังนั้น พื้นที่ที่มีประชากรมากกว่าก็จะมีโอกาสที่เงินทุนจะไหลเข้ามาลงทุนสูง เกิดการกระจุกตัวของหน่วยเศรษฐกิจ ในกรณีเช่นนี้ ความต้องการแรงงาน ก็จะเพิ่มสูงขึ้นไปอีก ทำให้ผลตอบแทน ต่อแรงงานที่หักส่วนต่างของค่าครองชีพออกแล้วยังสูงกว่าพื้นที่ที่มีประชากรและกำลังซื้อน้อยกว่า ค่าขนส่งและอุปสรรคในการขนส่งสินค้าและปัจจัยการผลิต ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่อธิบายพฤติกรรมของที่ตั้งของโรงงาน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้วยการจะโยกย้ายควรเข้าไปตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่มีตลาดใหญ่ มีประชากรและกำลังซื้อมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ประเทศที่มีประชากรน้อยเกินไปจึงไม่เป็นที่ดึงดูด การลงทุนเท่ากับประเทศที่มีประชากรมากกว่า แม้ว่าจะมีทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบมากกว่าก็ตาม และมีแนวโน้มว่าแรงงานจากประเทศที่มีประชากรน้อยกว่าจะหาทางอพยพมาหางานทำในประเทศ ที่มีประชากร

มากกว่า เพราะหางานทำได้ง่ายกว่า และขณะเดียวกันก็ได้คำตอบแทน เมื่อหักรายจ่ายและค่าครองชีพแล้วได้มากกว่า ความต้องการอย่างหลากหลายของผู้บริโภค ดังนั้นการประหยัดต่อขนาดอันเกิดจากการผลิต (Economies of Scale) จึงสามารถอธิบายว่าเหตุใดจึงมีการค้าระหว่างประเทศสำหรับสินค้าประเภทเดียวกัน กล่าวคือประเทศต่างๆ อาจจะ ทั้งผลิตและซื้อสินค้าประเภทเดียวกัน และสามารถอธิบายที่ตั้งของอุตสาหกรรมธุรกิจ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจกลายเป็นทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศแนวใหม่ หรือทฤษฎีภูมิเศรษฐศาสตร์ใหม่

**1.2 ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA)** ดัชนี RCA นำเสนอโดย Bela Balassa (1965) เป็นการวัดจากสัดส่วนของสินค้าออกของประเทศหนึ่งๆ เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการส่งออกโดยเฉลี่ยของสินค้านั้นในตลาดที่กำลังศึกษา อาทิเช่น ตลาดโลก ตลาดส่งออกที่สำคัญต่างๆ เป็นต้น

การคำนวณหาดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA Index)

$$RCA = (X_{ik} / \sum X_k) / (X_{iw} / \sum X_w)$$

กำหนดให้	$X_{ik}$	=	มูลค่าการส่งออกของสินค้า $i$ ของประเทศ $K$
	$X_k$	=	มูลค่าการส่งออกของสินค้าทั้งหมดของประเทศ $K$
	$X_{iw}$	=	มูลค่าการส่งออกของสินค้า $i$ ของโลก
	$X_w$	=	มูลค่าการส่งออกของสินค้าทั้งหมดของโลก

ถ้าค่า  $RCA > 1$  แปลความได้ว่า ประเทศนั้นมีความได้เปรียบในการส่งออกสินค้านั้น และในทางกลับกัน ถ้าค่า  $RCA < 1$  แสดงว่าประเทศนั้นไม่มีความได้เปรียบในการส่งออกสินค้านั้น

การใช้ดัชนี RCA เพื่อวัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากในงานวิจัยต่างๆ เนื่องจากการเก็บข้อมูล และการคำนวณ RCA สามารถทำได้ไม่ยาก โดยสามารถเก็บข้อมูลจากองค์กรภายในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศได้ เช่น กระทรวงพาณิชย์, องค์กรการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) , สหประชาชาติ (United Nations : UN) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของ RCA ก็มีบ้าง คือ ข้อมูลตัวเลขการส่งออกที่นำมาใช้ในการคำนวณ RCA ไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนการผลิตที่แท้จริงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ของประเทศ อีกทั้ง

ข้อมูลตัวเลขการส่งออกบางครั้งอาจเกิดจากการบิดเบือนอันเป็นผลมาจากนโยบายการค้า เช่น การอุดหนุนการส่งออก การเก็บภาษีการนำเข้า การกำหนดโควต้า เป็นต้น

**1.3 Dynamic Diamond Model** ตามแนวคิดของ Michael E. Porter (2008) ความได้เปรียบเชิงแข่งขันของประเทศ (The Competitive Advantage of Nation) ใช้ในการประเมินศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจของแต่ละประเทศได้ดังนี้

**1.3.1. ปัจจัยด้านการผลิต (Factor Condition)** ประกอบด้วย ทรัพยากรมนุษย์อันได้แก่ ปริมาณของแรงงานประเภทต่างๆ, ทักษะของแรงงาน ต้นทุนแรงงาน ทรัพยากรกายภาพ (Physical Resources) ได้แก่ที่ดิน แร่ธาตุ ป่าไม้ พลังงาน ทรัพยากรความรู้ (Knowledge resources) ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เช่นทางวิทยาศาสตร์ Technique Marketing ระบบข้อมูลการวิจัยและพัฒนาในด้านต่างๆ ทรัพยากรทุน (Capital resources) ปริมาณแหล่งทุน และต้นทุน โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ปริมาณและต้นทุนของการใช้ เช่น การขนส่ง การสื่อสาร Internet ระบบการโอนเงิน สาธารณสุข ที่อยู่อาศัย และสถาบันทางวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนเห็นคุณภาพชีวิต และเสน่ห์ของประเทศในการเป็นที่ทำงานและที่อยู่อาศัย

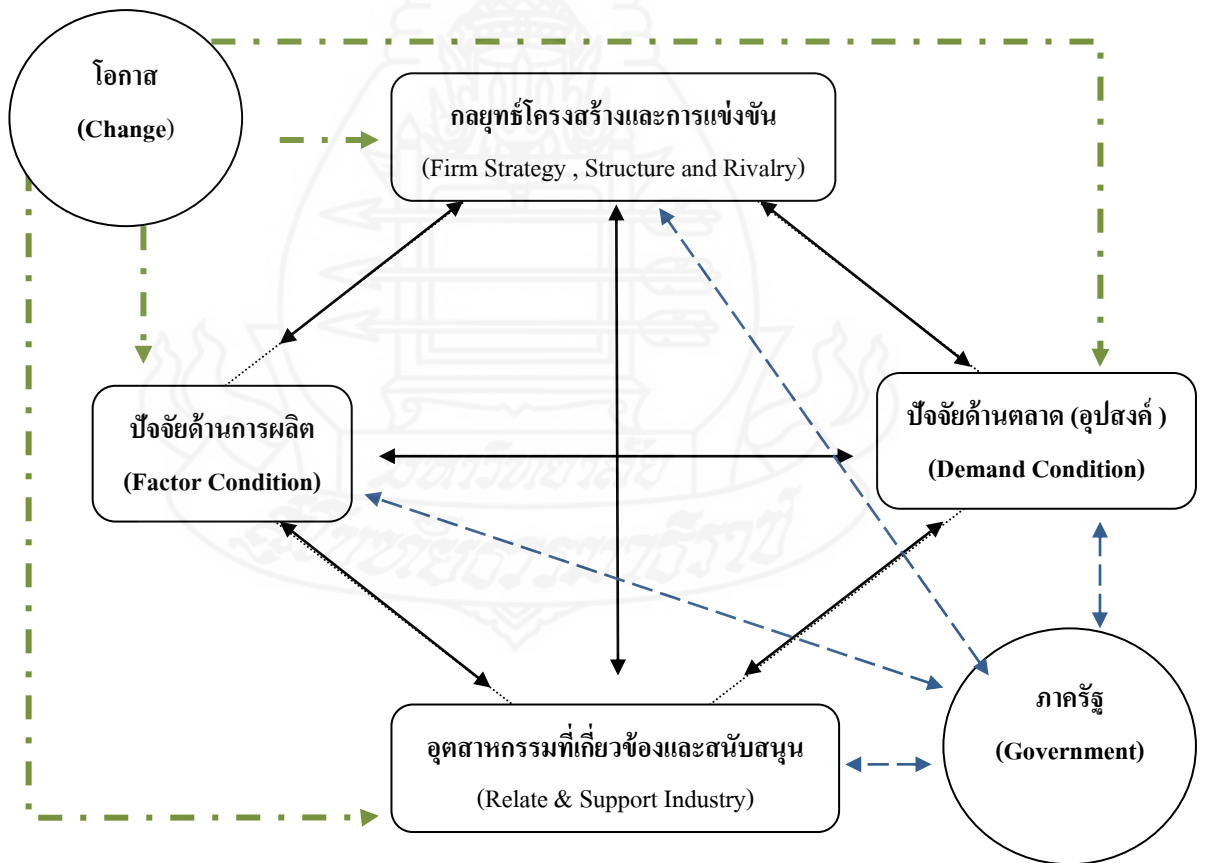
**1.3.2. ปัจจัยด้านตลาด (Demand Condition)** ประกอบด้วย ลักษณะความต้องการของสินค้า และบริการของอุตสาหกรรม ถ้าความต้องการของตลาดกดดันให้ผู้ประกอบการมีนวัตกรรมที่รวดเร็วประเทศจะมีข้อได้เปรียบ และเป็นเลิศในการปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดังนั้นในการประเมินต้องพิจารณาโครงสร้างความต้องการของแต่ละ Segment ขนาดของความต้องการ ความคาดหวัง การเติบโตของความต้องการ และการขยายตัวสู่ความต้องการในต่างประเทศ

**1.3.3. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Relate & Support Industry)** อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีโครงสร้างการผลิตตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำถึงปลายน้ำประเทศไทยมีแหล่งผลิตสิ่งทอ และวัสดุสำเร็จรูปอื่นๆ เช่น ซิป ยาง ยืด กระจกม้วน ด้ายเย็บ สำหรับเครื่องนุ่งห่มอยู่ครบวงจร รวมถึงยังมีอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ใหญ่ในประเทศแถบเอเชีย สำหรับกลุ่มสิ่งทอ อุตสาหกรรมสนับสนุนนอกจากปัจจัยหลักที่เกี่ยวกับวัตถุดิบโดยตรง ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล เทคโนโลยีการบำบัดเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาซอฟต์แวร์, สี, สารเคมีที่ใช้ในการประกอบการฟอก ย้อม พิมพ์ เทคโนโลยีอื่นๆ และบริการออกแบบ

**1.3.4 กลยุทธ์โครงสร้างและการแข่งขัน (Firm Strategy, Structure and Rivalry)** การจัดการและกลยุทธ์การแข่งขันทางธุรกิจที่เลือกใช้อย่างเหมาะสม ตลอดจนความสามารถในการพัฒนาธุรกิจส่งผลให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

1.3.5 บทบาทของภาครัฐ (The Role of Government) นโยบายของภาครัฐมีผลต่อศักยภาพการแข่งขันของประเทศ โดยภาครัฐมีอิทธิพลทั้งด้านบวก และด้านลบ ต่อศักยภาพการแข่งขันของประเทศ การให้การอุดหนุน ส่งเสริมต่างๆจากภาครัฐ ต้องอยู่ในระดับพอดี โดย ฟิลลิปส์ คอตเลอร์ กล่าวว่า การที่จะทำให้แต่ละประเทศอยู่รอดได้ ประเด็นสำคัญอยู่ที่ความสามารถในการแข่งขันของประเทศนั้น การปกป้อง และการอุดหนุนจากภาครัฐ เป็นคนละส่วนกัน การอุดหนุนจะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง ดังนั้นภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ระบบอุตสาหกรรมของประเทศไทยเป็นระบบเปิด เกื้อกูลการแข่งขันกันระหว่างผู้ประกอบการเอง ผู้ประกอบการต้องเพิ่มศักยภาพตัวเองในการแข่งขัน

ภาพที่ 2.1: ระบบเพชรที่สมบูรณ์



1.4 การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) นำเสนอโดย Albert S Humphrey(1960s) คำว่า "SWOT" นั้นมาจากตัวย่อภาษาอังกฤษ 4 ตัว ได้แก่

**S** มาจาก *Strengths* หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล บริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

**W** มาจาก *Weaknesses* หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีการแก้ปัญหาแก้ปัญหานั้น

**O** มาจาก *Opportunities* หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน นักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

**T** มาจาก *Threats* หมายถึง อุปสรรค ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งธุรกิจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องและพยายามจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง

ภาพที่ 2.2: การวิเคราะห์ SWOT



ที่มา : [http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:SWOT\\_en.svg](http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:SWOT_en.svg)

## 2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ยิหาว วสุวานิช (2544) ได้ศึกษาด้านต้นทุนการผลิตที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผ้าฝ้าย โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลทฤษฎีในรูปแบบของสมการถดถอยแบบง่ายเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนการผลิตและความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผ้าฝ้าย ผลการศึกษาพบว่ากรณีไทยและอินเดีย ค่าจ้างแรงงานเป็นปัจจัยร่วมที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทิศทางตรงข้าม คือ ยิ่งค่าแรงงานสูงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผ้าฝ้ายของทั้งไทยและอินเดียยิ่งน้อยลง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่แตกต่างกันระหว่างไทยกับอินเดียดังนี้ กรณีประเทศไทย ต้นทุนการผลิตรวม ค่าเสื่อมราคา และดอกเบี้ย มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทิศทางตรงข้าม แต่ สัดส่วนต้นทุนค่าวัตถุดิบเป็นไปในทางเดียวกันคือ ยิ่งต้นทุนค่าวัตถุดิบสูง (เช่น ผ้าดิบ, สีและเคมี สำหรับฟอก ย้อม พิมพ์) มูลค่าการส่งออกผ้าฝ้ายยิ่งสูง ในกรณีประเทศอินเดีย ค่าสัดส่วนวัสดุและอุปกรณ์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ในกรณีประเทศเกาหลีใต้ ต้นทุนการผลิตรวม ค่าสัดส่วนวัสดุและอุปกรณ์ และต้นทุนค่าวัตถุดิบ มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทิศทางตรงข้าม แต่ต้นทุนสัดส่วนค่าพลังงานมีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทิศทางเดียวกัน

รวีสรา รูปสวย (2547) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในอุตสาหกรรมน้ำตาลของไทย ผลการวิเคราะห์โดยดัชนีการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA Index) พบว่า ในปี 2545 ในตลาดอินโดนีเซียและรัสเซีย ไทยมีค่า RCA เป็นอันดับ 2 โดยมีค่า RCA 12.1 และ 20.61 ตามลำดับ ส่วนในตลาดญี่ปุ่น ไทยมีค่า RCA เป็นอันดับ 4 โดยมีค่า RCA 8.92 และ 2.98 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกน้ำตาลทั้ง 4 ตลาด แต่มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากการค้าเสรีทำให้เกิดการแข่งขันสมบูรณ์ มีการแข่งขันทางด้านราคามากขึ้น ดังนั้นทางภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกันเพิ่มมูลค่าให้การส่งออกน้ำตาลของไทย และขยายสู่ทางตลาดใหม่ๆ

ชญญา ลีมวัฒนกุล (2548) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผ้าฝ้ายของไทย ในช่วงเวลา 2542-2546 พบว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผ้าฝ้าย มากกว่าญี่ปุ่นดั่งนั้นเป็นสาเหตุให้ญี่ปุ่นเป็นผู้นำเข้าผ้าฝ้ายมากกว่าการส่งออกในทางกลับกันจีนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผ้าฝ้ายมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากการ

ผลิตจำนวนมากส่งผลให้มีความประหยัดต่อขนาด ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าคู่แข่ง ดังนั้นผู้นำเข้าจึงหันไปใช้ผ้าฝ้ายจากจีนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ปรีศสร คุณวัฒน์ (2548) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึง สถานภาพ ศักยภาพ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และขีดความสามารถในการแข่งขัน ของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม โดยใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) และ การวิเคราะห์ Diamond Model ของ Michael E. Porter ผลการศึกษาที่ได้คือ ไทยควรปรับตำแหน่งยุทธศาสตร์จากการรับจ้างผลิตมาเป็นการผลิตโดยเพิ่มมูลค่า และเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ให้บริการครบวงจร

ธีระ รัชญะโชโต (2549) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การได้เปรียบในการส่งออกสิ่งทอของไทยไปสหรัฐอเมริกา การศึกษาได้ศึกษาเชิงพรรณนาเกี่ยวกับการส่งออกสิ่งทอไทยและสหรัฐอเมริกา เพื่อนำมาวิเคราะห์หาดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) การศึกษาพบว่า ตั้งแต่ในช่วงปี 2545-2548 อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเริ่มมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอเพื่อไปใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมการเกษตร การแพทย์ ยานยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกสิ่งทอไทยไปสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี 2545-2548 ไม่มีความได้เปรียบเนื่องจาก ค่า RCA < 1, ทั้งนี้เนื่องจากไทยยังไม่มีตราสินค้า (แบรนด์เนม) ที่เป็นที่ยึดตลาด หากไทยสามารถพัฒนาตราสินค้า (แบรนด์เนม) ให้เป็นที่ยึดตลาดโลก ทั้งพัฒนาด้านคุณภาพสินค้า เทคโนโลยีการผลิต รวมถึงรัฐบาลและหน่วยงานที่สนับสนุนในด้านมาตรการ ความช่วยเหลือต่างๆแล้ว คาดว่าในอนาคตจะสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของไทยได้

ธีรภาพ วรรณรัตน์ (2550) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การได้เปรียบในการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งศึกษาสินค้าตามพิกัดศุลกากรในระบบฮาร์โมนิซ (Harmonize System) ระดับ 2 digit คือ 50-63 โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี 2538-2550 จากการศึกษาเมื่อวิเคราะห์การส่งออกสินค้าสิ่งทอ พบว่าประเทศไทยและอินเดีย มีความได้เปรียบในการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปตลาดสหรัฐอเมริกา โดยที่อินเดียมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากกว่าไทยมาก แต่แคนาดา และเม็กซิโกไม่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณาด้านส่วนแบ่งตลาดสิ่งทอพบว่าไทยมีส่วนแบ่งตลาดสิ่งทอน้อยแต่จีนมีส่วนแบ่งตลาดสิ่งทอมากที่สุด

และหลังจากที่ยกเลิกระบบโควต้า เมื่อพิจารณาค่า RCA ร่วมกับส่วนแบ่งตลาด พบว่าไทยมีแนวโน้มส่วนแบ่งตลาดตรงตัวกล่าวคือมีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพียงเล็กน้อย ขณะที่จีนและอินเดียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนแคนาดาและเม็กซิโกมีแนวโน้มลดลง

เมื่อพิจารณาด้านเครื่องนุ่งห่มพบว่าไทย จีน เวียดนาม และอินโดนีเซียมีความได้เปรียบในการส่งออกเครื่องนุ่งห่มไปยังสหรัฐอเมริกา โดยที่เวียดนามมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากกว่าไทยมาก ขณะที่เม็กซิโกไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณาด้านส่วนแบ่งตลาดเครื่องนุ่งห่ม พบว่าไทยมีส่วนแบ่งตลาดน้อยกว่าประเทศอื่นๆ ขณะที่จีนมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด และหากพิจารณาช่วงเวลาหลังจากการยกเลิกโควต้าพบว่า ไทยมีส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ จีน อินโดนีเซียและเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่เม็กซิโกมีแนวโน้มลดลง

อัญชลี ว่องไว (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทยไปสหรัฐอเมริกา ในช่วงเวลา 2539-2550 ใช้วิธีทางเศรษฐมิติในรูปแบบกำลังสองน้อยที่สุด โดยพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมากที่สุดคือ 1)มูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GDP) ของสหรัฐอเมริกา คือ หากมูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GDP) ของสหรัฐอเมริกาคือสูง ประเทศไทยจะสามารถส่งออกได้มาก 2) อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทไทย ต่อ ดอลลาร์สหรัฐ พบว่า หากเงินบาทไทยแข็งค่าขึ้น ประเทศไทยจะส่งออกได้น้อยลง 3) ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบในตลาดโลก และ 4) ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป ซึ่งมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทยไปสหรัฐอเมริกา และปัจจัยที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ ราคาน้ำมันดีเซลในประเทศไทยซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย

### 3. สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากวรรณกรรมข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าเป็นการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าสิ่งทอไม่ว่าจะเป็นด้านทฤษฎีหรือการศึกษาวิทยานิพนธ์ของผู้ที่เคยศึกษามาก่อน การศึกษาทฤษฎีได้พบข้อจำกัดในการสังเคราะห์ทฤษฎี Dynamic Diamond Model เนื่องจากว่าไม่มีข้อมูลเชิงลึกของต่างประเทศ เช่น การจัดเก็บข้อมูลสถิติภาครัฐของต่างประเทศ ข้อมูลด้านโอกาสทางการค้า ข้อมูลด้านปัจจัยการผลิต ข้อมูลด้านกลยุทธ์การแข่งขันล้วนเป็นความลับ

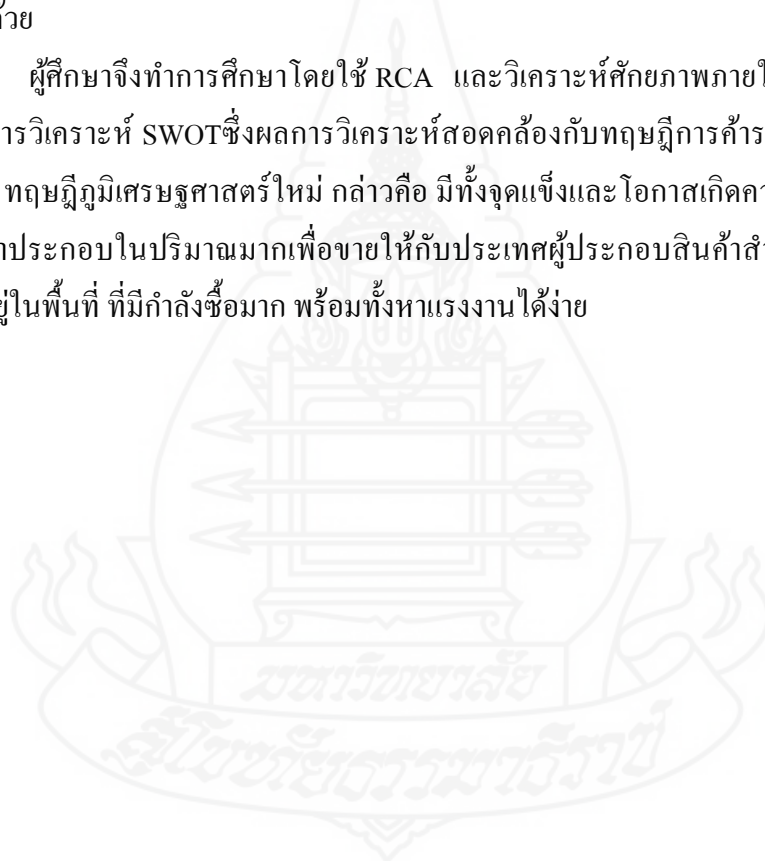
ในขณะที่การศึกษาค่าดัชนี RCA ทำให้เห็นภาพกว้างๆของการส่งออกสินค้าหนึ่งๆของประเทศหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การส่งออกสินค้าอื่นๆของทั่วโลก แต่ก็มีข้อด้อย คือ



(1) ประเทศ 2 ประเทศที่มีค่า  $RCA > 1$  ทั้งคู่ไม่สามารถสรุปได้แน่นอนว่า ประเทศที่มีค่า  $RCA$  ที่มากกว่าจะมีความสามารถในการส่งออกสินค้าเดียวกันมากกว่าอีกประเทศหนึ่งที่มีค่า  $RCA$  ที่ต่ำกว่า (2)  $RCA$  ของการส่งออกสินค้า  $k$  ของประเทศที่มีการส่งออกสินค้าเกษตรเป็นหลัก มักจะมีค่าสูงกว่า  $RCA$  ของการส่งออกสินค้า  $k$  ของประเทศที่มีการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป็นหลัก เนื่องจากมูลค่าของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมโดยปกติจะมากกว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร (3) การที่  $RCA > 1$  หรือ  $RCA < 1$  ไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าเกิดจากปัจจัยใด

แม้ว่าค่า  $RCA$  จะมีข้อเสียหลายข้อแต่ค่า  $RCA$  ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทิศทางของการส่งออกสินค้า  $k$  ของประเทศหนึ่งได้ โดยคำนวณจาก  $RCA$  ของหลายช่วงเวลาแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน แต่การเปรียบเทียบจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดต่างๆของ  $RCA$  ประกอบด้วย

ผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาโดยใช้  $RCA$  และวิเคราะห์ศักยภาพภายในของอุตสาหกรรมไทยโดยการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศแนวใหม่ หรือ ทฤษฎีภูมิเศรษฐศาสตร์ใหม่ กล่าวคือ มีทั้งจุดแข็งและโอกาสเกิดความได้เปรียบในการผลิตสินค้าประกอบในปริมาณมากเพื่อขายให้กับประเทศผู้ประกอบสินค้าสำเร็จขั้นสุดท้าย โดยสามารถอยู่ในพื้นที่ ที่มีกำลังซื้อมาก พร้อมทั้งหาแรงงานได้ง่าย



## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) โดยเป็นข้อมูลแบบรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2552 รวมเป็นระยะเวลา 11 ปี

แหล่งที่มาของข้อมูล

##### 1.1 สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

1.1.1 มูลค่าการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอของโลก (Word Textile Export)

1.1.2 มูลค่าการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอของ ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

1.2 เว็บไซต์ข้อมูลของสหประชาชาติ (UNSTAT) มูลค่าการส่งออกสินค้าของโลก (Word Export all Commodity)

1.3 เว็บไซต์ข้อมูลขององค์การการค้าโลก (WTO) มูลค่าการส่งออกสินค้าของอาเซียน

#### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การคำนวณค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) โดยข้อมูลที่ใช้เป็นมูลค่าการส่งออกของสิ่งทอรายสาขา (HS50-HS60 และ HS63) ในหน่วย เหรียญสหรัฐ ของประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ โดยใช้โปรแกรม Excel ช่วยในการคำนวณ

2.2 การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้ ตำราวิชาการ วารสาร บทความและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ฐานข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และ สถิติสิ่งทอจาก สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย เว็บไซต์ข้อมูลของสหประชาชาติ (UNSTAT) และ เว็บไซต์ข้อมูลขององค์การ การค้าโลก (WTO)

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

4.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของโครงสร้างและข้อมูลโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ รวมทั้ง การวิเคราะห์ถึง ปัญหา อุปสรรค จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และศักยภาพ ของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

4.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการคำนวณหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) แล้วนำค่าดัชนีมาเปรียบเทียบกัน โดยพิจารณาจากค่า  $RCA > 1$  หมายถึงมีความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งค่า RCA ยิ่งมากเท่าไรยิ่งได้เปรียบมากเท่านั้น

#### 4.2.1 ในการหาค่า RCA ของอุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งภาค

$$RCA = \frac{(X_{TK} / \sum X_K)}{(X_{Tw} / \sum X_w)}$$

กำหนดให้  $X_{TK}$  = มูลค่าการส่งออกของสินค้าสิ่งทอของประเทศ K

$X_K$  = มูลค่าการส่งออกของสินค้าทั้งหมดของประเทศ K

$X_{Tw}$  = มูลค่าการส่งออกของสินค้าสิ่งทอของโลก

$X_w$  = มูลค่าการส่งออกของสินค้าทั้งหมดของโลก

ประเทศ K ได้แก่ ไทย / อินโดนีเซีย / มาเลเซีย / ฟิลิปปินส์ และ สิงคโปร์

4.2.2 ในการหาค่า RCA ของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS 50- HS60 และ HS 63 เนื่องจากยังไม่สามารถหามูลค่าการส่งออกสิ่งของอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ จึงได้นำมูลค่าการส่งออกสิ่งของเพียง 5 ประเทศที่กล่าวถึงในข้อ 4.2.1 มาคำนวณ

$$RCA = \frac{(X_{TK} / \sum X_K)}{(X_{TG} / \sum X_G)}$$

กำหนดให้  $X_{TK}$  = มูลค่าการส่งออกสินค้าสิ่งทอรายสาขาของประเทศ K

$X_K$  = มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของประเทศ K

$X_{TG}$  = มูลค่าการส่งออกของสินค้าตั้งทอรายสาขาของกลุ่ม

$X_G$  = มูลค่าการส่งออกของสินค้าทั้งหมดของกลุ่ม

G คือ กลุ่ม ซึ่งประกอบไปด้วย ไทย + อินโดนีเซีย + มาเลเซีย + ฟิลิปปินส์ + สิงคโปร์



## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### 1. โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและข้อมูลทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ

อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยมีมานานกว่า 60 ปี และเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อพิจารณาทั้งในด้านการจ้างงาน การส่งออก และมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรม ความเป็นมาในประเทศไทย เริ่มเมื่อช่วงปี พ.ศ. 2478 โดยกระทรวงกลาโหมได้มอบให้กรมพลธิการทหารบกจัดตั้งโรงงานทอผ้าขึ้น เพื่อผลิตผ้าไว้ใช้ในราชการทหาร เรียกว่า "โรงงานฝ้ายสยาม" เพื่อผลิตเสื้อผ้าและตำลีสำหรับทหาร ช่วงเวลาเดียวกันเอกชนได้เริ่มทยอยตั้งเครื่องจักรทอผ้าและฝ้ายจากต่างประเทศเข้ามาจำนวนมาก นับเป็นจุดเริ่มต้นของอุตสาหกรรม การทอผ้าด้วยเครื่องจักร สามารถผลิตผ้าได้จำนวนมาก และหลังจากปี พ.ศ. 2497 เป็นต้นมา รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเรื่อยมา ส่งผลให้อุตสาหกรรมผลิตสิ่งทอพัฒนาจากระบบอุตสาหกรรมในครัวเรือน มาเป็นระบบอุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์อย่างเต็มรูปแบบ อุตสาหกรรมการทอผ้าด้วยเครื่องจักรในประเทศ ได้มีการปรับปรุงขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง จนกระทั่งในปัจจุบันนี้อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยกลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีการส่งออกในปริมาณมากทุกๆ ปี และปรับเปลี่ยนรูปแบบการทอให้มีลักษณะเป็นผ้าที่ใช้สอยกันตามรสนิยม และความต้องการของตลาดโลก

อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีประวัติความเป็นมาที่เชื่อมโยงกับช่วงการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างเด่นชัด วิวัฒนาการของอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบจากนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายการคุ้มครองอุตสาหกรรมเป็นนโยบายที่ส่งผลกระทบโดยตรงและมากที่สุด ผลกระทบที่เห็นได้ชัดที่สุด คือพัฒนาการของอุตสาหกรรมย่อยต่างๆ ในส่วนของอุตสาหกรรมต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำของอุตสาหกรรมสิ่งทอหากมีความไม่สมดุล ก็ทำให้เกิดความติดขัดในการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมสิ่งทอ แม้ในปัจจุบันระดับการพัฒนาพัฒนาระบบอุตสาหกรรมสิ่งทอเพิ่มขึ้นมากแล้วก็ตาม แต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ เช่น อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์ และอุตสาหกรรมกลางน้ำ คือ อุตสาหกรรมฟอกย้อม ยังไม่ได้รับการสนับสนุนให้ถูกทางอย่างเต็มที่

## 1.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ

การแบ่งอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยสามารถแบ่งได้ 2 แบบคือ

### 1.1.1 แบ่งตามขั้นตอนการผลิตออกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ

1) อุตสาหกรรมสิ่งทอต้นน้ำ หรืออุตสาหกรรมขั้นต้น (Upstream) เป็นอุตสาหกรรมเริ่มแรกของโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ ได้แก่ การผลิตเส้นใย (เส้นใยธรรมชาติ และเส้นใยสังเคราะห์) และอุตสาหกรรมปั่นด้าย มีลักษณะที่เน้นการใช้ทุนและเทคโนโลยี (Capital Intensive)

2) อุตสาหกรรมสิ่งทอกลางน้ำ หรืออุตสาหกรรมขั้นกลาง (Middle stream) อาศัยวัตถุดิบจากอุตสาหกรรมขั้นต้นมาทำการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ได้แก่ การทอผ้า ถักผ้า ฟอกย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ ในการผลิตขั้นนี้สามารถเลือกเทคโนโลยีระดับสูง หรือเน้นการใช้แรงงาน (Capital or Labor Intensive)

3) อุตสาหกรรมสิ่งทอปลายน้ำ หรืออุตสาหกรรมขั้นปลาย (Downstream) เป็นขบวนการผลิตขั้นสุดท้ายของอุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นการผลิตเครื่องนุ่งห่ม จำพวกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศมากที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและเสื้อผ้าสำเร็จรูป เนื่องจากยังเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตโดยใช้แรงงานเป็นหลัก (Labor Intensive) ใช้เงินลงทุนน้อย ซึ่งในระยะที่ผ่านมาไทยได้เปรียบในด้านค่าจ้างแรงงานต่ำ แต่ปัจจุบันไทยได้สูญเสียความได้เปรียบนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ อาทิ จีน อินเดีย เวียดนาม และเวียดนาม

1.1.2 แบ่งตามโครงสร้างของอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 5 อุตสาหกรรมใหญ่ๆ (ดังรูปภาพที่ 3) คือ อุตสาหกรรมผลิตเส้นใย อุตสาหกรรมปั่นด้าย อุตสาหกรรมทอผ้าและถักผ้า อุตสาหกรรมฟอกย้อม พิมพ์ และตกแต่งสำเร็จ และอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

1) อุตสาหกรรมเส้นใย เป็นอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนสูง โดยเฉพาะการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ แต่มีปริมาณการผลิตวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์ภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการและสามารถผลิตวัตถุดิบได้เพียงไม่กี่ชนิด โดยเราสามารถแบ่งอุตสาหกรรมเส้นใยออกได้เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิต เส้นใยธรรมชาติ ได้แก่ เส้นใยฝ้าย เส้นใยไหม ลิ้น ป่าน ปอ เป็นต้น ซึ่งนิยมใช้เส้นใยฝ้ายมากที่สุด เส้นใยสังเคราะห์ ได้แก่ เส้นใยโพลีเอสเตอร์ เส้นใยไนลอน เส้นใยอะคริลิก และ เส้นใยเรยอน

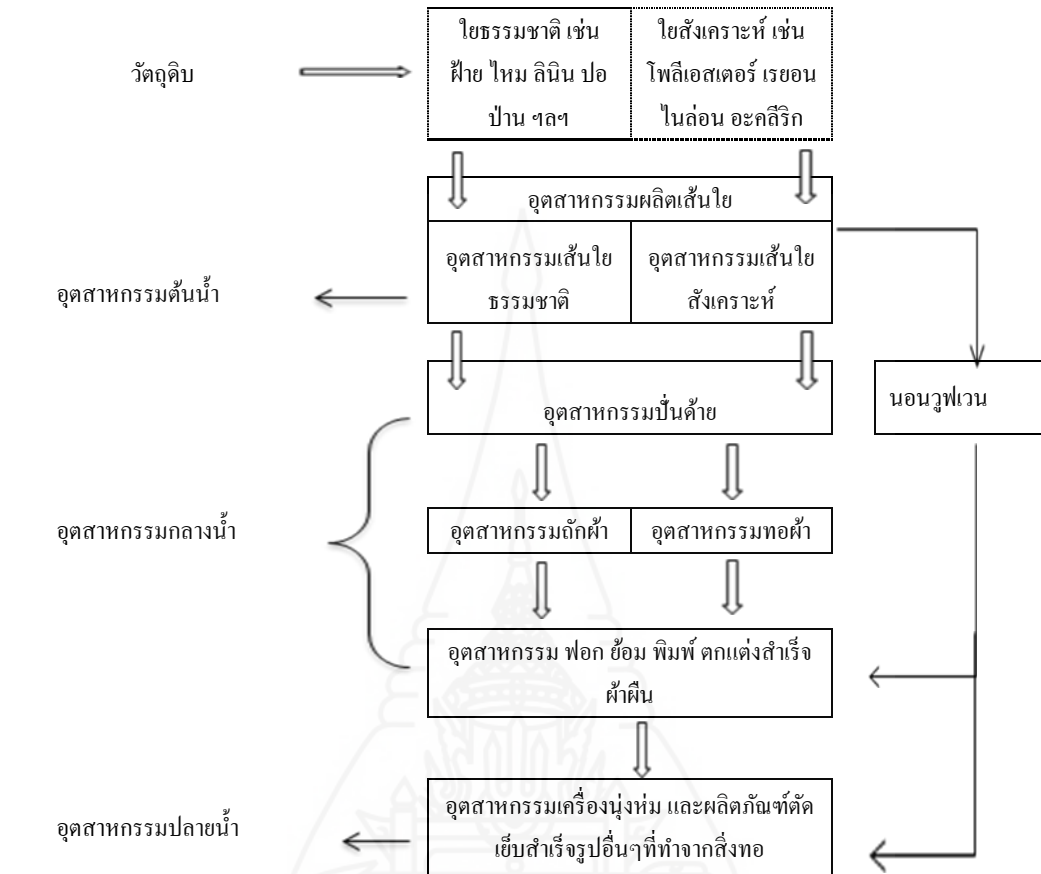
2) *อุตสาหกรรมปั่นด้าย* เป็นอุตสาหกรรมกลางน้ำที่ใช้วัตถุดิบจากในประเทศเป็นหลัก ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอุตสาหกรรมปั่นด้าย ได้แก่ เส้นด้ายฝ้าย ซึ่งแบ่งเป็นเส้นด้ายสำหรับทอผ้าและเส้นด้ายสำหรับเย็บผ้า และ เส้นด้ายใยสังเคราะห์ ได้แก่ เส้นด้ายโพลีเอสเตอร์ เส้นด้ายไนลอน เส้นด้ายอะคริลิก และเส้นด้ายเรยอน เดิมจะผลิตเส้นด้ายฝ้ายเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันได้นำเส้นใย 2 ประเภทมาผสมกัน เพื่อให้เส้นด้ายมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันออกไปตามความต้องการของตลาด

3) *อุตสาหกรรมทอผ้าและถักผ้า* เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากอุตสาหกรรมปั่นด้าย โดยมีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบจากในประเทศต่อวัตถุดิบนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 50:50 ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอุตสาหกรรมทอผ้าและถักผ้า ได้แก่ ผ้าทอ ประกอบด้วยผ้าทอจากใยฝ้าย ใยสังเคราะห์ และใยผสม ผ้าถักประกอบด้วยผ้าถักจากใยฝ้าย ใยสังเคราะห์ และใยผสม

4) *อุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ลายและแต่งสำเร็จ* เป็นอุตสาหกรรมขั้นกลางตอนสุดท้ายของการผลิตผ้าสำหรับผู้บริโภคหรือโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยเพิ่มคุณค่าให้ผ้าฝืนในด้านความสวยงาม นำใช้ สวมใส่สบายและเพื่อให้เหมาะกับการใช้งานในโอกาสพิเศษต่างๆ นอกจากนี้ยังเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าฝืนถึง 2-3 เท่า โดยผ่านกระบวนการฟอก คือ การทำให้ผ้าขาวและสะอาด ก่อนที่จะทำการย้อมสีและพิมพ์ลายตามที่ต้องการ แล้วจึงทำการแต่งสำเร็จ คือ ทำให้ผ้ามีคุณสมบัติต่างๆ เช่น อ่อนนุ่ม มัน เงา กันน้ำ หรือยับยาก เป็นต้น

5) *อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและผลิตภัณฑ์ตัดเย็บจากสิ่งทอ* เป็นอุตสาหกรรมปลายทางของระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ซึ่งเทคโนโลยีการผลิตส่วนใหญ่ยังใช้เครื่องจักรที่มีอายุการใช้งานมานาน แต่ถึงกระนั้นอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มก็ยังคงเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด เนื่องจากแรงงานไทยเป็นแรงงานที่มีฝีมือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จึงมีความประณีต ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดโดยผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากการทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากการถัก นอกจากอุตสาหกรรมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีอุตสาหกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น อุตสาหกรรมไหม อุตสาหกรรมนอนูฟเวิน ซึ่งผลิตผ้าอ้อมเด็ก ชุดผ้าตัดของแพทย์ ผลิตภัณฑ์ไว้ใช้ในโรงพยาบาล อุตสาหกรรมสิ่งทอเพื่อยานยนต์ และอุตสาหกรรมสิ่งทอเพื่อการเคหะ เป็นต้น

ภาพที่ 4.1: โครงสร้างของอุตสาหกรรมสิ่งทอ



ที่มา : สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

## 1.2 ข้อมูลทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ

### 1.2.1 ด้านจำนวนโรงงาน เครื่องจักร และการจ้างงาน

1) จำนวนโรงงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2552 มีจำนวนโรงงานเฉลี่ย 4,419 แห่ง และลดลงเรื่อยมา ในปี พ.ศ. 2552 ลดลงเหลือเพียง 4,344 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 4.1 เมื่อพิจารณาถึงจำนวนโรงงานในแต่ละประเภทพบว่า อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มมีจำนวนโรงงานมากที่สุด คือเฉลี่ยที่จำนวน 2,513 แห่ง หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59 ของจำนวนโรงงานทั้งหมดในอุตสาหกรรมสิ่งทอ เมื่อเปรียบเทียบกับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2552 จำนวนโรงงานเหลือเพียง 2,458 โรงงาน พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 5.2

ส่วน อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์และปั่นด้ายมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานน้อยมาก เนื่องจากมีจำนวนโรงงานน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนโรงงานทั้งหมดในอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.4 และ 3.3 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า อุตสาหกรรมถักผ้ากลับมี



จำนวนโรงงานเพิ่มขึ้น จาก 658 แห่งในปี พ.ศ. 2547 เป็น 724 แห่งในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 10.00

ตารางที่ 4.1 : จำนวนโรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน					
	2547	2548	2549	2550	2551	2552
1.เส้นใยสังเคราะห์	17	17	16	16	16	16
2.ปั่นด้าย	152	153	150	152	152	150
3.ทอผ้า	661	636	625	618	610	598
4.ถักผ้า	658	684	720	734	730	724
5.ฟอก ย้อม พิมพ์ลาย แต่งสำเร็จ	404	409	411	408	401	398
6.เครื่องนุ่งห่ม	2,588	2,541	2,528	2,488	2,476	2,458
รวม	4,480	4,440	4,450	4,416	4,385	4,344

ที่มา : ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอ สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

2) จำนวนเครื่องจักร อุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยเครื่องจักรจำนวนมากเพื่อใช้ในกระบวนการผลิต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์และปั่นด้ายที่มีโรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่และใช้ ปัจจัยทุนในการผลิตสูง(Capital Intensive)ในขณะที่โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปใช้เงินลงทุนในเครื่องจักรต่ำกว่า เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนเครื่องจักรในปี พ.ศ. 2547 เทียบกับ พ.ศ. 2552 จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมปั่นด้ายมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนเครื่องจักรเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 3.69 และอุตสาหกรรมถักผ้ามีเครื่องจักรเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึง ร้อยละ 9.55 ในขณะที่อุตสาหกรรมทอผ้าและอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มมีอัตราจำนวนเครื่องจักรลดลง สืบเนื่องจากการลดอัตราการบริโภคผ้าทอและการย้ายออกของผู้ว่าจ้างการผลิตเครื่องนุ่งห่ม ไปสู่ประเทศที่ค่าจ้างการผลิตเครื่องนุ่งห่มต่ำกว่า ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 : จำนวนเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนเครื่องจักร						ร้อยละการเปลี่ยนแปลง
	2547	2548	2549	2550	2551	2552	ปี52เทียบกับปี 47
1.ปั่นด้าย (แกน)	3,644,642	3,863,600	3,858,790	3,879,750	3,875,600	3,779,210	3.69
2.ทอผ้า (เครื่อง)	129,470	130,520	130,132	129,770	129,100	128,300	-0.90
3.ถักผ้า (เครื่อง)	112,354	116,620	121,355	122,394	123,620	123,080	9.55
4.เครื่องนุ่งห่ม(เครื่อง)	754,668	752,300	751,760	749,100	748,490	737,875	-2.23
รวม	4,641,134	4,863,040	4,862,037	4,881,014	4,876,810	4,768,465	2.74

ที่มา : ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอ สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

3) การจ้างงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างงานสูงในภาคอุตสาหกรรมโดยในปี พ.ศ.2552 เกิดการจ้างงานประมาณ 1,045,000 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.45 ของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและคิดเป็นร้อยละ 2.77 ของการจ้างงานรวมทั้งประเทศ ซึ่งลดลงจากปี 2547 ที่มีการจ้างงานประมาณ 1,077,000 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.67 ของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและคิดเป็นร้อยละ 3.1 ของการจ้างงานรวมทั้งประเทศ ดังแสดงในตารางที่ 4.3 แรงงานถือเป็นปัจจัยแปรผันที่สำคัญของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มที่ใช้แรงงานสูง (Labor Intensive) ซึ่งค่าจ้างแรงงานถือเป็นต้นทุนผันแปรที่สำคัญที่มีผลต่อราคาผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานสูงเมื่อเทียบกับค่าจ้างแรงงานของประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดต่างประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานสูงเมื่อเทียบกับค่าจ้างแรงงานของประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดต่างประเทศจีน อินเดีย ปากีสถานหรืออินโดนีเซีย ซึ่งจัดว่าเป็นประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำมาก ทำให้ไทยเสียเปรียบประเทศคู่แข่งที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า เมื่อพิจารณาถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนแรงงานในปี พ.ศ. 2547 เทียบกับ พ.ศ. 2552 จะเห็นได้ว่ามีเพียงอุตสาหกรรมเดียวที่มีอัตราการจ้างงานเพิ่มมากขึ้นคือ อุตสาหกรรมถักผ้าโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.54 ในขณะที่อุตสาหกรรมอื่น ๆ มีอัตราการจ้างงานลดลง สืบเนื่องจากการลดอัตราการบริโภค และการย้ายออกของผู้ว่าจ้างการผลิตเครื่องนุ่งห่ม ไปสู่ประเทศที่ค่าจ้างการผลิตเครื่องต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจำนวนเครื่องจักรของอุตสาหกรรมถักผ้าที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.3 : การจ้างงานทั้งประเทศและการจ้างงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

	จำนวนแรงงาน ( พันคน )					
	2547	2548	2549	2550	2551	2552
การจ้างงานทั่วประเทศ	34,729	35,257	35,686	36,250	37,017	37,706
การจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม	5,476	5,588	5,504	5,619	5,453	5,374
การจ้างงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ	1,077	1,064	1,063	1,057	1,049	1,045
สัดส่วนต่อการจ้างงานทั่วประเทศ	3.10	3.02	2.98	2.92	2.83	2.77
สัดส่วนต่อการจ้างงานภาคสิ่งทอ	19.67	19.04	19.31	18.81	19.24	19.45

ที่มา : ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอ สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.4 : การจ้างงานในแต่ละอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนแรงงาน ( คน )						ร้อยละ เปลี่ยนแปลง ปี 52 เทียบ ปี 47
	2547	2548	2549	2550	2551	2552	
1.เส้นใยสังเคราะห์	14,550	14,430	14,300	14,280	14,100	14,000	-3.78
2.ปั่นด้าย	61,360	61,100	59,980	60,550	60,300	60,075	-2.09
3.ทอผ้า	56,760	55,250	54,470	53,980	52,770	51,980	-8.42
4.ถักผ้า	59,710	60,790	62,860	63,320	63,050	62,420	4.54
5.ฟอก ย้อม พิมพ์ลายและ แต่งสำเร็จ	46,560	46,770	46,850	46,630	46,200	45,880	-1.46
6.เครื่องนุ่งห่ม	837,680	825,650	824,500	818,530	812,800	810,850	-3.20

ที่มา : ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอ สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาด้านค่าจ้างแรงงานเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง ดังตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่า ไทยไม่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงาน เพราะมีอัตราที่สูงกว่าประเทศคู่แข่งเช่น อินเดีย เวียดนาม อินโดนีเซีย อยู่มาก และเป็นที่น่าสังเกตว่าค่าแรงงานจีนสูงกว่าเดิมถึงเกือบ 3 เท่าตัว ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาต้นทุนการผลิตด้านค่าจ้างแรงงานสูง จึงควรย้ายฐานการผลิตไปยังต่างจังหวัด เพราะในต่างจังหวัดมีแรงงานจำนวนมากและค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าในกรุงเทพและปริมณฑล ตลอดจนต้องปรับปรุงประสิทธิภาพแรงงานให้สูงขึ้นและเพิ่มเทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ช่วยในการผลิต เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

ตารางที่ 4.5 : เปรียบเทียบค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยกับประเทศอื่นๆ

ค่าจ้างแรงงาน(เหรียญสหรัฐต่อชั่วโมง)

ประเทศ	2543	2545	2547	2549	2551
1.ญี่ปุ่น	26.10	22.76	18.95	22.96	30.81
2.อิตาลี	14.71	15.60	19.76	20.05	22.31
3.ไต้หวัน	7.23	7.51	7.58	7.64	7.89
4.ฮ่องกง	6.10	6.15	6.21	6.21	n.a.
5.เกาหลีใต้	5.32	5.73	7.10	7.77	6.31
6.เม็กซิโก	2.20	2.30	2.19	2.45	2.17
7.ไทย	1.18	1.24	1.29	1.75	1.80
8.จีน	0.69	0.41	0.48	0.55	1.44
9.อินเดีย	0.58	0.57	0.67	0.69	0.85
10.เวียดนาม	0.39	n.a	0.28	0.46	0.57
11.ปากีสถาน	0.37	0.34	0.37	0.42	0.56
12.อินโดนีเซีย	0.32	0.50	0.55	0.65	0.83

หมายเหตุ : ค่าแรงต่อชั่วโมงรวมค่าสวัสดิการอื่นๆ

ที่มา : Warner International Managing Consultants

### 1.2.2 ด้านการนำเข้าและส่งออก

ประเทศไทยได้เปรียบดุลการค้าสิ่งทอมาตลอด ถึงแม้ว่าร้อยละการเปลี่ยนแปลงจะลดลงแต่เป็นผลเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำ โดยในปี พ.ศ. 2552 เริ่มกลับมามีอัตรา ร้อยละการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น โดยได้เปรียบดุลการค้าสิ่งทอ 127,253.70 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 : ดุลการค้าสิ่งทอของไทย

ปี	ดุลการค้า (ล้านบาท)	ร้อยละเปลี่ยนแปลง
2548	160,030.10	3.70
2549	156,853.70	-2.00
2550	141,999.90	-9.50
2551	123,977.60	-12.70
2552	127,253.70	2.60

ที่มา : สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553

1) การนำเข้า อุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ยังคงต้องนำเข้าผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ คิดเป็นมูลค่าสูงในแต่ละปี เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางชนิดมีกำลังการผลิตในประเทศไม่เพียงพอและบางชนิดก็ผลิตได้คุณภาพไม่ดีพอ โดยเฉพาะเส้นใยสังเคราะห์ที่มีมูลค่าการนำเข้ามากกว่ามูลค่าการส่งออก ทำให้ดุลการค้าเส้นใยขาดดุลมาโดยตลอด เส้นด้ายมีอัตราการนำเข้าก่อนข้างคงที่ยกเว้นปีพ.ศ.2552 มีอัตราการนำเข้าลดลงเป็นผลพวงเนื่องมาจากวิกฤตการเศรษฐกิจโลกตกต่ำเมื่อปี พ.ศ. 2551 จึงทำให้คำสั่งซื้อเครื่องนุ่งห่มและผ้าผืนลดจำนวนลงยังผลให้เส้นด้ายที่เป็นวัตถุดิบถูกลดจำนวนการใช้ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าผ้าผืน ถึงแม้จะมีการนำเข้าในจำนวนที่ลดลงแต่การส่งออก มีอัตราส่วนที่ลดลงน้อยกว่าจึงทำให้ไทยได้ดุลการค้าเพิ่มขึ้นจากการส่งออกผ้าผืน และมีแนวโน้มว่าจะได้ดุลในอุตสาหกรรมผ้าผืนต่อไปอีกหากรัฐบาลและเอกชนพัฒนาการค้าในอาเซียนอย่างถูกต้อง ส่วนเครื่องนุ่งห่มมีดุลการค้าในอัตราที่ลดลงเรื่อยๆ อันเนื่องมาจากการเสียตำแหน่งในการผลิตด้วยค่าแรงที่ถูก ให้แก่ประเทศค่าแรงถูก เช่น จีน เวียดนาม ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 : การนำเข้า ส่งออก และดุลการค้าของผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ผลิตภัณฑ์		2548	2549	2550	2551	2552
เส้นใย	นำเข้า	31,211.70	27,200.30	24,263.30	30,360.20	21,872.40
	ส่งออก	19,086.80	17,781.60	18,179.20	16,331.80	17,833.10
	ดุลการค้า	-12,124.90	-9,418.70	-6,084.10	-14,028.40	-4,039.30
เส้นด้าย	นำเข้า	16,206.60	16,155.00	15,070.80	17,621.50	13,626.80
	ส่งออก	32,757.10	29,837.60	31,332.30	28,529.50	26,602.70
	ดุลการค้า	16,550.50	13,682.60	16,261.50	10,908.00	12,975.90
ผ้าผืน	นำเข้า	29,148.60	26,562.30	24,531.30	24,928.50	19,137.40
	ส่งออก	38,207.90	36,900.10	35,557.30	34,072.30	33,775.20
	ดุลการค้า	9,059.30	10,337.80	11,026.00	9,143.80	14,637.80
เครื่องนุ่งห่ม	นำเข้า	5,199.90	6,739.50	7,416.20	8,137.30	8,083.60
	ส่งออก	136,494.40	132,451.30	113,383.30	112,250.80	98,014.10
	ดุลการค้า	131,294.50	125,711.80	105,967.10	104,113.50	89,930.50

ที่มา : สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553

(หน่วย : ล้านบาท)

## 2) การส่งออก

### (1) การส่งออกผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

เครื่องนุ่งห่มมีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด คิดเป็นประมาณร้อยละ 55.62 ของมูลค่าการส่งออกรวมในอุตสาหกรรมสิ่งทอ รองลงมา ได้แก่ ผ้าฝ้าย เส้นด้าย และเส้นใย ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.8 เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกในปี พ.ศ.2552 เทียบกับในปี พ.ศ. 2548 จะเห็นได้ว่า เส้นใยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.11 รองลงมา ได้แก่ ผ้าฝ้าย มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.64 เส้นด้าย มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 แต่เครื่องนุ่งห่ม มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 7.69 ซึ่งการที่ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มมีการเปลี่ยนแปลงในอัตราลดลงนั้นเป็นผลมาจากการสูญเสียตำแหน่งประเทศค่าแรงถูก ประกอบกับวิกฤตการเศรษฐกิจโลกตกต่ำเมื่อปีพ.ศ. 2551 เป็นผลให้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอมีอัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกเพิ่มไม่มากนัก

ตารางที่ 4.8 : การส่งออกผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ผลิตภัณฑ์	2548	2549	2550	2551	2552
เส้นใย	19,086.80	17,781.60	18,179.20	16,331.80	17,833.10
ร้อยละ	8.43	8.20	9.16	8.54	10.12
เส้นด้าย	32,757.10	29,837.60	31,332.30	28,529.50	26,602.70
ร้อยละ	14.46	13.75	15.79	14.92	15.10
ผ้าฝ้าย	38,207.90	36,900.10	35,557.30	34,072.30	33,775.20
ร้อยละ	16.87	17.01	17.92	17.82	19.17
เครื่องนุ่งห่ม	136,494.40	132,451.30	113,383.30	112,250.80	98,014.10
ร้อยละ	60.25	61.05	57.13	58.71	55.62
รวม	226,546.20	216,970.60	198,452.10	191,184.40	176,225.10
ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : สถิติสิ่งทอไทย 2552/2553

(หน่วย : ล้านบาท)

หมายเหตุ : ตัวเลขข้างล่างคือ ร้อยละของสิ่งทอ

## (2) ตลาดส่งออกที่สำคัญของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

ตลาดส่งออกเส้นใยสังเคราะห์ที่สำคัญของไทย ได้แก่ อินโดนีเซีย เวียดนาม ตุรกี และสาธารณรัฐประชาชนจีน ตลาดส่งออกเส้นด้ายที่สำคัญของไทย ได้แก่ บราซิล ตุรกี สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น ตลาดส่งออกผ้าผืนที่สำคัญของไทย ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เวียดนาม และสาธารณรัฐประชาชนจีน ตลาดส่งออกเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญของไทย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักรสัดส่วนการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยังประเทศต่างๆที่สำคัญ ปี 2552 มีสัดส่วนการส่งออกไปประเทศสหรัฐอเมริกามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 22.65 รองลงมา ได้แก่ การส่งออกไปสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 19.84 อาเซียนคิดเป็นร้อยละ 15.83

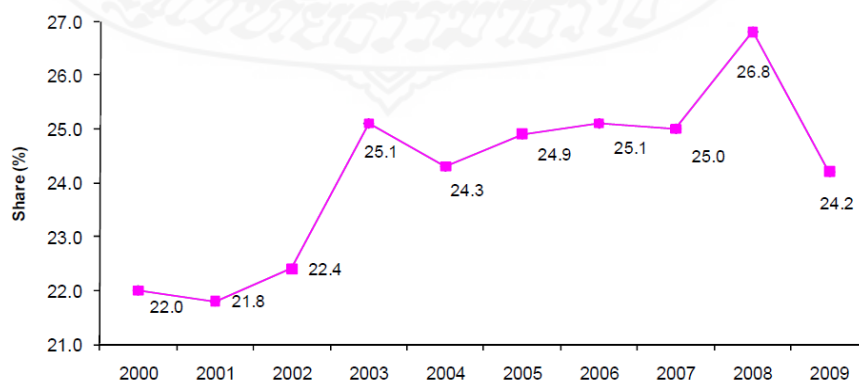
### 1.2.3 การค้าสิ่งทอของกลุ่มอาเซียน

ในบรรยากาศแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีความรุนแรงและรวดเร็ว หลายประเทศตระหนักดีว่าไม่อาจแข่งขันโดยลำพังได้ การปรับตัวที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (Economic Grouping) ของประเทศต่างๆ ในทั่วทุกภูมิภาค โดยอาศัยความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของกันและกัน ซึ่งจะช่วยเสริมศักยภาพในการแข่งขัน เพราะจะทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) และทำให้ตลาดการค้าขยายตัว อีกทั้งยังทำให้เสริมสร้างพลังอำนาจในการต่อรองทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมืองกับประเทศอื่นๆ ได้อีกด้วย

#### 1) สถิติการนำเข้า-ส่งออกระหว่างอาเซียน

จากข้อมูล 10 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. 2543 – พ.ศ. 2552 เห็นได้ว่า การค้าภายในอาเซียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนกระทั่งช่วงวิกฤตการเงินประเทศสหรัฐอเมริกา มีการชะลอตัวลง จนในปัจจุบันมีอัตราการค้าภายในอาเซียนอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 25 ของการค้าทั้งหมดของอาเซียน

ภาพที่ 4.2 : ส่วนแบ่งการค้าภายในอาเซียน ตั้งแต่ พ.ศ. 2543 – พ.ศ. 2552



แหล่งที่มา : ASEAN Secretariat.

เมื่อพิจารณาถึงส่วนอุตสาหกรรมหลัก 6 ส่วน อุตสาหกรรมสิ่งทอมีอัตราส่วนการค้ามากกว่าร้อยละ 10 ของการค้าภายในอาเซียน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 : อัตราส่วนการค้าของอุตสาหกรรมหลักในอาเซียน

	2004	2005	2006	2007	2008
<b>Intra-ASEAN imports</b>					
Agro-based products	39.0	28.2	31.7	29.3	31.9
Automotives	17.3	19.6	21.3	23.4	23.6
Electronics	27.9	27.9	26.4	24.3	24.1
Healthcare	15.3	14.0	15.6	16.8	17.6
Textiles and apparel	16.0	16.5	16.7	15.5	14.7
Wood-based products	61.2	60.5	55.0	50.2	50.8
Total, all products	23.8	24.5	25.0	24.6	25.9
<b>Intra-ASEAN exports</b>					
Agro-based products	12.6	11.4	11.9	9.9	9.7
Automotives	36.3	35.7	30.9	29.2	31.4
Electronics	25.0	24.7	24.0	23.3	22.6
Healthcare	29.8	23.5	21.6	20.1	24.6
Textiles and apparel	10.8	12.8	13.0	11.9	12.4
Wood-based products	8.2	8.1	8.1	8.2	8.2
Total, all products	24.8	24.0	25.2	25.3	27.6

Source: Specific products: WITS, Integrated Warehouse (accessed March 29, 2010). All products: ASEAN Secretariat.

Note: Brunei, Indonesia, Laos, and Burma do not report trade data for priority sectors, and are not included in product-specific shares. These countries are included in the "all products" shares.

## 2) ผลการรวมกลุ่มการค้าระหว่างอาเซียน

การรวมกลุ่มการค้าระหว่างอาเซียนทำให้การนำเข้าวัตถุดิบสิ่งทอจากประเทศสมาชิกมีราคาถูกลงซึ่งจะมีผลต่อการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของไทย ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีอัตราการแข่งขันเพิ่มขึ้น เนื่องจากการลดลงของภานำเข้าแล้ว การที่อุตสาหกรรมต้นน้ำมีแนวโน้มราคาลดลง ย่อมทำให้อุตสาหกรรมปลายน้ำได้ประโยชน์จากการลดลงของต้นทุนอีกทางหนึ่งด้วย สำหรับประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกไปตลาดอาเซียนเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าในระยะเวลา 5 ปี และยังคงคาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในระดับพหุภาคีจากการทำข้อตกลงร่วมของอาเซียนกับประเทศอื่นๆ เช่น อาเซียนบวกหนึ่ง ได้แก่ จีน, อาเซียนบวกสาม ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้, อาเซียนบวกหก ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ อินเดีย

ทั้งนี้ยังมองอีกว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ของไทยที่ตั้งอยู่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน ทำให้การคมนาคมติดต่อสื่อสารสะดวก และลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งวัตถุดิบหรือสินค้าสิ่งทอประเภทต่างๆ และยังมีความพร้อมของภาคเอกชนในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตของประเทศไทย จะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตและการตลาดของสินค้าลดลง ทำให้ศักยภาพการส่งออกของผู้ผลิตมีมากขึ้น โดยมีอุตสาหกรรมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำครบวงจรในประเทศ ซึ่งเอื้อในการจัดการระบบห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ทำให้โอกาสการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยยังมีอยู่มาก



จากผลการประชุมอาเซียนเมื่อ 14 สิงหาคม 2552 รัฐมนตรีเศรษฐกิจ 10 ประเทศเน้นให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมที่อาเซียนมีศักยภาพคือ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จึงร่วมกันกับภาคเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 โดยผลักดันนโยบายเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งประเทศไทยชนโยบายให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางและสร้างเครือข่ายทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ รวบรวมและแบ่งปันข้อมูลด้านทรัพย์สินทางปัญญาในทุก ๆ ด้าน หากเราสามารถพัฒนาผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับนโยบายของอาเซียนจะเป็นโอกาสที่ไทยจะพัฒนาตนเองเพื่อเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค ด้านแฟชั่นสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มได้ไม่ยาก ดังนั้นคาดว่าแนวโน้มการขยายตัวต่อการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอ ยังน่าจะขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าประเภทต้นน้ำและกลางน้ำให้กับสมาชิกในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ยังคาดการณ์ว่าจะทำให้เกิดการลงทุนข้ามชาติ เช่น ญี่ปุ่นมาลงทุนในไทยเพื่อให้ได้สิทธิ์แหล่งกำเนิดสินค้า หรือแม้กระทั่งผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในลาวเพื่อให้ได้สิทธิ์ค่าแรงถูก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการเครื่องนุ่งห่ม

และจากข้อมูลจำนวนประชากรมากถึง 580 ล้านคนในภูมิภาคอาเซียนเป็นโอกาสที่ไทยจะขยายตลาด ซึ่งเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่พอสมควร ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรเร่งทำตลาดในอาเซียนให้เพิ่มขึ้น

## 2. การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

จากการวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอระหว่าง ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ มาเลเซีย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของอุตสาหกรรมสิ่งทอ จะพบว่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอินโดนีเซียมีมากกว่าไทย แต่อินโดนีเซียมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆตั้งแต่ พ.ศ. 2542 – 2552 จากค่าดัชนีที่ประมาณ 2.50 จนเหลือค่าดัชนีที่ 1.83 ซึ่งไทยมีค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบค่อนข้างคงที่ ที่ประมาณ 1.3 – 1.4 ส่วนฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ มาเลเซีย ไม่มีความได้เปรียบในอุตสาหกรรมสิ่งทอเลย โดยค่าดัชนีเมื่อปี พ.ศ. 2552 ของฟิลิปปินส์อยู่ที่ 0.23 สิงคโปร์อยู่ที่ 0.15 และ มาเลเซียอยู่ที่ 0.51 (ดังตารางที่ 4.10) ดังนั้นประเทศที่เป็นคู่แข่งของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยจึงมีเพียงประเทศเดียวคือ อินโดนีเซีย ส่วน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ มาเลเซีย คาดว่าน่าจะเป็นคู่แข่งเพราะไม่มีความได้เปรียบในการส่งออกสิ่งทอ

ตารางที่ 4.10 : ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของอุตสาหกรรมสิ่งทอระหว่าง ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ มาเลเซียตั้งแต่ พ.ศ. 2542 – 2552 มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
มูลค่าการส่งออกสิ่งทอ	โลก	146,230	154,571	146,980	154,304	172,470	194,732	202,657	220,367	240,364	250,198	211,054
	อินโดนีเซีย	3,118	3,642	3,331	3,083	3,069	3,358	3,705	3,912	4,180	4,129	3,603
	มาเลเซีย	1,120	1,270	1,056	994	1,017	1,227	1,356	1,437	1,470	1,549	1,359
	ฟิลิปปินส์	262	297	255	249	270	288	269	239	205	194	147
	สิงคโปร์	853	907	730	738	706	698	916	911	969	885	697
	ไทย	2,030	2,212	2,116	2,192	2,483	3,016	3,237	3,354	3,906	3,758	3,524
มูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด	โลก	5,712,000	6,456,000	6,191,000	6,492,000	7,586,000	9,218,000	10,489,000	12,112,000	14,001,000	16,117,000	12,490,000
	อินโดนีเซีย	48,665	62,124	56,317	57,159	61,058	71,582	85,660	100,799	114,101	137,020	116,510
	มาเลเซีย	84,455	98,229	88,005	94,058	104,705	126,511	140,980	160,676	176,211	199,516	157,433
	ฟิลิปปินส์	36,576	39,783	32,664	35,208	36,231	39,681	41,255	47,410	50,466	49,078	38,436
	สิงคโปร์	114,680	137,804	121,751	125,177	159,902	198,637	229,649	271,807	299,308	338,176	269,832
	ไทย	58,440	69,057	64,968	68,108	80,324	96,248	110,936	129,722	153,867	177,778	152,498
ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ	RCA	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	อินโดนีเซีย	2.50	2.45	2.49	2.27	2.21	2.22	2.24	2.13	2.13	1.94	1.83
	มาเลเซีย	0.52	0.54	0.51	0.44	0.43	0.46	0.50	0.49	0.49	0.50	0.51
	ฟิลิปปินส์	0.28	0.31	0.33	0.30	0.33	0.34	0.34	0.28	0.24	0.26	0.23
	สิงคโปร์	0.29	0.27	0.25	0.25	0.19	0.17	0.21	0.18	0.19	0.17	0.15
	ไทย	1.36	1.34	1.37	1.35	1.36	1.48	1.51	1.42	1.48	1.36	1.37

ที่มา: จากการคำนวณ

แต่หากเปรียบเทียบคู่แข่งภายในกลุ่ม คือ ระหว่าง ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ มาเลเซีย เป็นรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63 จะพบว่าใน พ.ศ. 2552

**HS 50 ผลิตภัณฑ์ไหม ....** ไทยมีค่า RCA มากสุด คือ 2.08 หากไทยมีการส่งเสริมการผลิตไหมอย่างสมบูรณ์แบบ ตั้งแต่การเลือกเลี้ยงพันธุ์ไหมที่ให้เส้นใยละเอียด หรือการเลือกเลี้ยงพันธุ์ที่สามารถให้สีได้เองตามธรรมชาติ หรือเลี้ยงแบบออร์แกนิก ตามความนิยมในปัจจุบัน จนกระทั่งการลงสีไหมโดยเน้นการรักษาสิ่งแวดล้อม และการตัดเย็บที่ประณีตที่ไทยทำอยู่แล้ว จะสามารถทำให้เพิ่มมูลค่าได้อีก

**HS 51 ขนสัตว์ เช่นขนแกะ ขนม้าและผ้าที่ทำจากวัสดุดังกล่าว ....** มาเลเซียมีค่า RCA มากสุด คือ 2.31 แต่ไทยมีค่า RCA ที่ 1.64 ถือเป็นอันดับ 2 รองจากมาเลเซีย ข้อจำกัดของไทยคือ สัตว์สายพันธุ์ให้ขนเยอะไม่เหมาะกับภูมิอากาศแบบไทย

**HS 52 ฝ้าย ....** อินโดนีเซีย มีค่า RCA มากสุด คือ 2.63 ซึ่งไทยมีค่า RCA ที่ 2.01 ถือเป็นอันดับ 2 ข้อจำกัดของไทยคือพื้นที่ในการปลูกฝ้ายมีอย่างจำกัดเพราะถูกจัดสรรไปเพราะปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น เช่น ข้าว ยางพารา อ้อย และสายพันธุ์ฝ้ายที่ให้ผลผลิตดีไม่เหมาะสมกับภูมิอากาศแบบไทย ฝ้ายจึงไม่ถูกส่งเสริมให้ปลูกอย่างจริงจังในเมืองไทย จึงเกิดการนำเข้าฝ้ายจากต่างประเทศในอัตราส่วนที่มากกว่าการเพาะปลูกในประเทศ

**HS 53 เส้นใยสิ่งทอจากพืช เช่น ป่าน ลิ้นปี่ ....** ฟิลิปปินส์ มีค่า RCA มากสุด คือ 6.14 ไทยมีค่า RCA ที่ 1.83 ถือเป็นอันดับ 2 สาเหตุที่ฟิลิปปินส์ มีค่า RCA สูงมากเนื่องจากป่านมะนิลาของฟิลิปปินส์เป็นป่านที่คุณภาพดีที่สุดในโลก ส่วนข้อจำกัดของไทยคือพื้นที่ในการปลูกพืชวัตถุดิบเส้นใยธรรมชาติมีอย่างจำกัดเพราะถูกจัดสรรไปเพราะปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น ประกอบกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปลูกเส้นใยธรรมชาติถูกมองข้ามจึงไม่ได้มีการพัฒนาอย่างเต็มที่

**HS 54 เส้นใยยาวประดิษฐ์ ....** อินโดนีเซีย มีค่า RCA มากสุด คือ 2.73 ไทยมีค่า RCA ที่ 1.23 ถือเป็นอันดับ 2

**HS 55 เส้นใยสั้นประดิษฐ์ ....** อินโดนีเซีย มีค่า RCA มากสุด คือ 3.26 ไทยมีค่า RCA ที่ 1.78 ถือเป็นอันดับ 2 ทั้งเส้นใยสั้นประดิษฐ์และเส้นใยยาวประดิษฐ์ มีข้อจำกัดเดียวกันคือ วัตถุดิบในการผลิตเส้นใยประดิษฐ์เป็นสารตั้งต้นจำพวกโพลีเมอร์ ซึ่งเป็นวัตถุดิบจากน้ำมันดิบ ในการนำเข้วัตถุดิบนอกจากพบปัญหาความผันผวนของราคาน้ำมันแล้วยังต้องประสบกับด้านภาษีนำเข้า ทำให้ต้นทุนของเส้นใยสั้นประดิษฐ์และเส้นใยยาวประดิษฐ์สูงตามจึงเสียเปรียบด้านราคาขาย

**HS 56** *เวดดิ้ง สักหลาด และผ้าไม่ทอ และของอื่นๆที่ทำด้วยสิ่งทอดังกล่าว....* ไทยมีค่า RCA มากสุด คือ 2.39 เนื่องจากไทยมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการผลิตทำให้สิ่งทอประเภทนี้มีความหลากหลายในการใช้งานเช่น สิ่งทอสำหรับยานยนต์ สิ่งทอสำหรับผ้าอนามัย หรือ สิ่งทอทางการแพทย์ที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง ทำให้ไทยยังได้เปรียบในการส่งออกสิ่งทอสาขานี้

**HS 57** *พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ ....* ไทยมีค่า RCA มากสุด คือ 3.08 เนื่องจากพรมและสิ่งทอปูพื้นมักเป็นสิ่งทอสำหรับเคหะซึ่งไทยมีความได้เปรียบในด้านการพัฒนาการออกแบบจึงทำให้สามารถเพิ่มมูลค่า และดึงดูดให้ผู้บริโภครักหันมานิยม

**HS 58** *ผ้าทอชนิดพิเศษ เช่น ผ้าลูกไม้ เทพสตรี ผ้าที่ใช้ตกแต่ง ผ้าปัก ....* ไทยมีค่า RCA มากสุด คือ 2.51 เนื่องจากไทยมีความได้เปรียบในด้านการพัฒนาการออกแบบจึงทำให้สามารถเพิ่มมูลค่า ประกอบกับมีการลงทุนจากต่างชาติมานานแล้วจึงทำให้มีประสบการณ์ในสาขานี้มาก

**HS 59** *สิ่งทอที่อวบซึ่มหุ้มอัด ที่เหมาะสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม ....* อินโดนีเซีย มีค่า RCA มากสุด คือ 1.89 ไทยมีค่า RCA ที่ 1.57 ถือเป็นอันดับ 2 ข้อจำกัดของไทยคือ การทำวิจัยผลิตภัณฑ์ สิ่งทอสำหรับอุตสาหกรรมยังไม่ถูกส่งเสริมอย่างเต็มที่ ทำให้ต้นทุนการทำวิจัยและพัฒนาที่สูงจึงยังไม่สามารถแข่งขันได้เท่าที่ควร

**HS 60** *ผ้าถักแบบニットหรือถักแบบโคเชต์ ....* ไทยมีค่า RCA มากสุด คือ 1.80 เนื่องจากไทยมีการบริโภคผ้าถัก (ผ้ายืด) จำนวนมาก ซึ่งอุตสาหกรรมผลิตเครื่องนุ่งห่มนิยมผ้าที่ทำจากผ้ายืด ส่งผลให้อุตสาหกรรมสิ่งทอสาขานี้สามารถขยายตัวได้ในระดับประหยัดต่อขนาด จึงได้เปรียบในด้านต้นทุนราคาต่ำกว่า

**HS 63** *ของทำด้วยสิ่งทออื่นๆ เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ของใช้แล้วที่ทำด้วยสิ่งทอ ....* ไทยมีค่า RCA มากสุด คือ 2.11 ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาสิ่งทอสาขานี้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยปีละประมาณร้อยละ 5 เนื่องจากแนวโน้มการบริโภคซ้ำหรือการนำกลับมาบริโภคใหม่ของโลกมีสูงขึ้น

จากการหาค่าเฉลี่ยค่าดัชนี RCA ย้อนหลัง 5 ปีตั้งแต่ พ.ศ.2548 – พ.ศ. 2552 จะพบว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทุกสาขา โดยที่เป็นอันดับ 1 หรือไม่กี่ อันดับ 2 (ดังตารางที่ 4.11) ซึ่ง อินโดนีเซียจะมีบางสาขาที่ไม่มีมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเช่น ผลิตภัณฑ์ไหม ขนสัตว์ สิ่งทอใยพืช และผ้าทอลักษณะพิเศษดังได้วิเคราะห์ไปแล้วข้างต้น

ตารางที่ 4.11 : การจัดอันดับค่าเฉลี่ย RCA ที่สามารถแข่งขันได้ของสิ่งทอรายสาขาาระหว่าง HS 50-HS 60 และ HS 63 ของ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ ไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2552

HS Code	อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		ฟิลิปปินส์		สิงคโปร์		ไทย		รายการ
	อันดับ	ค่า RCA	อันดับ	ค่า RCA	อันดับ	ค่า RCA	อันดับ	ค่า RCA	อันดับ	ค่า RCA	
50	-	-	-	-	-	-	2	1.18	1	2.49	ผลิตภัณฑ์ใหม่
51	-	-	1	1.94	-	-	-	-	2	2.37	ผลิตภัณฑ์ขนสัตว์
52	1	3.13	-	-	-	-	-	-	2	1.93	ผลิตภัณฑ์ ฝ้าย
53	-	-	-	-	1	7.85	-	-	2	1.66	ผลิตภัณฑ์ เส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่นๆ
54	1	2.97	3	1.09	-	-	-	-	2	1.24	เส้นใยยาวประดิษฐ์
55	1	3.38	-	-	-	-	-	-	2	1.88	เส้นใยสั้นประดิษฐ์
56	2	1.11	-	-	3	1.02	-	-	1	2.44	เวดดิ้ง สักหลาด และผ้าไม่ทอ
57	2	1.25	-	-	-	-	-	-	1	3.1	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ
58	-	-	-	-	2	1.77	-	-	1	2.52	ผ้าทอชนิดพิเศษ สิ่งทอที่ทำรูปแบบทึบผ้า ผ้าลูกไม้ เทปสตรี ผ้าที่ใช้ตกแต่ง ผ้าปัก
59	1	2.1	-	-	-	-	-	-	2	1.87	ผ้าสิ่งทอที่อวบซิม เคลือบ หุ้ม หรือ อัดป็นชั้นๆ
60	3	1.07	2	1.17	-	-	-	-	1	1.72	ผ้าถักแบบนิทหรือถักแบบโคเชต์
63	2	1.85	-	-	3	1.25	-	-	1	2.07	ของทำด้วยสิ่งทอที่จัดทำอื่นๆ เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ของใช้แล้วอื่นๆที่ทำด้วยสิ่งทอ ผ้าขี้ริ้ว

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : ข้อมูลแสดงเฉพาะรายการที่สามารถแข่งขันได้ คือ RCA มากกว่า หรือเท่ากับ 1

### 3. การวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

#### 3.1. ศักยภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยรายอุตสาหกรรม

ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีความได้เปรียบประเทศอื่นๆ ในด้านความเชี่ยวชาญ และการลงทุนที่มีมานานเป็นสำคัญ โดยอุตสาหกรรมที่ต้องมีการลงทุนสูงยังสามารถแข่งขันได้ ส่วนอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนน้อยแต่เป็นโรงงานที่มีประสิทธิภาพ ก็ยังสามารถขยายตัวได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ในอนาคตประเทศที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากจะเป็นประเทศคู่แข่งแล้ว ยังจะเป็นตลาดสำคัญของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยด้วย เนื่องจากประเทศเหล่านี้เพิ่งจะพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทออย่างจริงจัง หลายประเทศขาดแคลนเงินทุน ทั้งจากภายในประเทศ และต่างประเทศ รวมทั้งยังขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิต และการออกแบบ ดังนั้น อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยจึงต้องพยายามสอดแทรกผลิตสินค้าที่ประเทศเหล่านี้ ไม่สามารถผลิตได้ หรือผลิตได้แต่มีคุณภาพต่ำ รวมทั้งสินค้าที่มีการลงทุนต่อคนสูง และอาศัยเทคนิคเฉพาะ ตลอดจนด้านการออกแบบ และแฟชั่นด้วย

โดยมีรายละเอียดตามรายอุตสาหกรรมสิ่งทอ ดังนี้

##### 3.1.1 อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์

อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์เป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง คือ เส้นใยยาวประดิษฐ์ค่า RCA อยู่ที่ 1.23 และเส้นใยสั้นประดิษฐ์ค่า RCA อยู่ที่ 1.78 โดยในปัจจุบันยังสามารถขยายตัว และส่งออกได้ในเกณฑ์สูง เมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคจากผ้าฝ้าย มาเป็นผ้าที่ผสมเส้นใยสังเคราะห์ การผลิตเส้นใยสังเคราะห์ในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังเป็นเส้นใยโพลีเอสเตอร์ และเส้นใยสังเคราะห์อื่นๆ บ้าง แต่ยังไม่มากประเภท ในขณะที่เดียวกัน เส้นใยที่ผลิตได้ยังเป็นเส้นใยรูปแบบธรรมดา ไม่มีรูปแบบพิเศษ รวมทั้งยังไม่มีการผสมเส้นใยหลายชนิดเข้าด้วยกัน การผลิตเส้นใยเฉพาะทาง ยังมีน้อย หรือไม่มี เช่น เส้นใยที่ใช้ในอุตสาหกรรม เส้นใยที่ใช้ในการก่อสร้าง และเส้นใยที่มีความเหนียวพิเศษ เป็นต้น ดังนั้น อุตสาหกรรมนี้จึงยังมีช่องทางพัฒนาไปได้อีกมาก หากมีการศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง

อุตสาหกรรมประเภทนี้ เหมาะสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยในปัจจุบัน ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนสูง ต้องอาศัยเทคโนโลยีมาก ทั้งในด้านการผลิต และการบริหารจัดการ รวมทั้งมีฐานตลาดภายในประเทศบางส่วนอยู่แล้ว จึงทำให้ประเทศในภูมิภาคอาเซียนซึ่งเป็นประเทศที่เพิ่งพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไม่สามารถแข่งขันกับประเทศไทยได้ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมนี้ยังต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบจากอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเป็นสำคัญ และเทคโนโลยีส่วนใหญ่เป็นของชาวต่างชาติ ขณะเดียวกันก็ต้องแข่งขันกับ

ประเทศเกาหลีใต้ ที่มีพัฒนาการในอุตสาหกรรมประเภทนี้มาเป็นระยะเวลานานกว่าไทย และยังคงแข่งขันกับประเทศจีน ที่มีแผนการลงทุนในการผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์มาก

ดังนั้น อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์จึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีช่องทางการขยายตัวมาก ทั้งในด้านของตลาดที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของตนเอง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้แปลกใหม่ และการเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ประเทศไทยยังมีจำกัด

### 3.1.2 อุตสาหกรรมปั่นด้าย

อุตสาหกรรมปั่นด้าย เป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่คาดว่า จะได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มอาเซียน เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตวัตถุดิบป้อนโรงงานประเภทอื่นๆ และเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เงินลงทุนสูง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมประเภทนี้ มีผลการประกอบการที่ดีมาโดยตลอด คุณภาพของด้ายไทยเป็นที่ยอมรับของตลาดโลก การผลิต และการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีประสบการณ์ และความรู้ความชำนาญ รวมทั้งมีสมาคมที่แข็งแกร่ง แต่อุตสาหกรรมประเภทนี้มีจุดอ่อนอยู่ตรงที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบสำคัญ นั่นคือ ฝ้ายจากต่างประเทศ ซึ่งนำเข้ามาจากประเทศสหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย นอกจากนั้น เครื่องจักรส่วนใหญ่ก็เป็นเครื่องจักรเก่าที่ใช้งานมานานกว่า 10 ปี ผลิตภัณฑ์เส้นด้ายที่ผลิตได้ในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเส้นด้ายขนาดใหญ่ ประมาณเบอร์ 50 ลงไป ดังนั้น จึงเป็นช่องทางที่จะลงทุนผลิตสินค้าให้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน อุตสาหกรรมประเภทนี้จะต้องแข่งขันกับผลผลิตจากประเทศปากีสถาน และอินเดีย ซึ่งมีวัตถุดิบฝ้ายมาก อย่างไรก็ดี อุตสาหกรรมปั่นด้ายของทั้งสองประเทศดังกล่าวยังต้องใช้เวลาพัฒนาอีกพอสมควร โดยเฉพาะในเรื่องคุณภาพของเส้นด้าย และในปัจจุบันการแข่งขันดังกล่าวเริ่มมีผลบ้างแล้ว ดังนั้น อุตสาหกรรมปั่นด้ายของไทยอาจจะเล็งไปผลิตเส้นด้ายที่มีเส้นใยสังเคราะห์ผสมอยู่ด้วย รวมทั้งการผลิตเส้นด้ายที่ใช้ในงานเฉพาะอย่าง หรือมีคุณสมบัติพิเศษ ดังนั้น อุตสาหกรรมปั่นด้ายจึงยังเป็นอุตสาหกรรมที่จะยังมีอนาคตที่ดีต่อไป โดยเฉพาะการผลิตเส้นด้ายขนาดเล็กกลง และเส้นด้ายที่มีคุณสมบัติพิเศษ

### 3.1.3 อุตสาหกรรมทอผ้า และถักผ้า

โครงสร้างทั่วไปของอุตสาหกรรมผ้าผืนของไทยยังมีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างดี ค่า RCA อยู่ที่ 2.51 สำหรับผ้าทอ และ 1.80 สำหรับผ้าถัก แต่จะต้องมีการลงทุนเครื่องจักรใหม่ โดยเฉพาะประเภทเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาแบบผ้า และปรับปรุงระบบการทำงานให้ดีขึ้น เนื่องจากเครื่องจักรส่วนใหญ่ที่ใช้ในปัจจุบันเป็นเครื่องจักรเก่าที่มีเทคโนโลยีล้าสมัย ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาการทอและการถักผ้ามีน้อย สำหรับอุตสาหกรรมถักผ้านั้น เครื่องจักรสมัยใหม่สามารถผลิตผ้าได้อย่างรวดเร็ว อีก

ทั้งการตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่มก็ทำได้เร็วกว่าเครื่องนุ่งห่มประเภทผ้าทอ ทำให้สัดส่วนค่าจ้างแรงงานมีน้อย ประกอบกับความต้องการเครื่องนุ่งห่มประเภทผ้าถักเพิ่มขึ้นมาก ดังนั้น อุตสาหกรรมถักผ้าจึงมีช่องทางการขยายตัวได้มากขึ้น

### 3.1.4 อุตสาหกรรมฟอกย้อม

อุตสาหกรรมฟอกย้อมเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญในอุตสาหกรรมสิ่งทอ การลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทนี้สามารถทำได้ ทั้งจำนวนมาก หรือจำนวนน้อย และปัจจัยที่สำคัญคือ ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ และศิลป์ ตลอดจนต้องมีความสามารถที่จะพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ได้จำนวนมากและหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาด ดังนั้น อุตสาหกรรมฟอกย้อมจึงจำเป็นต้องประสานงานกับนักออกแบบเครื่องแต่งกายและผลิตภัณฑ์ แต่ถ้าหากจะออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยตัวเอง ก็จะต้องมีความรู้ทางด้านการวิจัยตลาด และเป็นที่น่าสังเกตว่า อุตสาหกรรมฟอกย้อมเป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานสูงสามารถแข่งขันกับประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำได้ ดังเช่นกรณีประเทศเกาหลีใต้ และไต้หวัน ที่เน้นเรื่องฟอกย้อมเป็นอย่างมาก

ดังนั้น อุตสาหกรรมฟอกย้อมจึงเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องมีการพัฒนาเชิงรุก เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าผืน และเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมฟอกย้อมก็ยังมีรายได้เปรียบมากกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะในเรื่องของความชำนาญ และการลงทุน และเมื่ออุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของประเทศอื่นขยายตัวมากขึ้น ความต้องการผ้าที่ย้อมแล้วก็จะมากขึ้นตามไปด้วย ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่ผู้สั่งซื้อเครื่องนุ่งห่มจะเริ่มให้อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มใช้ผ้าภายในประเทศของตนมากขึ้น แต่แนวโน้มนี้ก็ยังคงต้องใช้ระยะเวลาานานกว่าประเทศข้างเคียงจะพัฒนาอุตสาหกรรมฟอกย้อมให้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมประเภทนี้มีปัญหาในเรื่องการก่อให้เกิดน้ำเสีย และปัญหาในการจัดหาแหล่งน้ำที่เหมาะสม ทั้งในด้านของราคา และคุณภาพ จึงสมควรจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมฟอกย้อมขึ้น โดยเฉพาะ ซึ่งการที่โรงงานฟอกย้อมเข้าไปตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมฟอกย้อมจะเป็นแนวทางที่สามารถแก้ไขปัญหามลพิษในการจัดการในด้านต่างๆ เช่น น้ำเพื่ออุตสาหกรรม มลภาวะที่เกิดจากการฟอกย้อม การจัดหาพลังงานที่เพียงพอ เป็นต้น นอกจากนี้ ภาครัฐควรมีมาตรการจูงใจให้ผู้ประกอบการที่ยินดีที่จะจัดตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมดังกล่าว เช่น มาตรการทางด้านภาษี เป็นต้น เนื่องจากต้นทุนในด้านสีของอุตสาหกรรมประเภทนี้อยู่ในระดับสูง ซึ่งมาตรการทางด้านภาษีดังกล่าวก็อาจจะเข้ามาช่วยผู้ประกอบการได้บ้าง และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การขาดแคลนผู้มีความรู้ที่จะสนใจทำงานในสาขาฟอกย้อม ซึ่งอาจจะแก้ปัญหานี้ได้โดยการฝึกสอน



หลักสูตรเฉพาะแก่นักศึกษาที่จบในสาขาวิชาอื่น เพื่อเร่งผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพได้เร็วขึ้น ตลอดจนต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

### 3.1.5 อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม เป็นอุตสาหกรรมที่จะได้รับผลกระทบจากการเปิดการค้าเสรีอย่างมาก โดยอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่ไม่มีความสามารถพิเศษจะได้รับผลกระทบมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเริ่มมีบุคลากรในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มได้พัฒนาการออกแบบเครื่องนุ่งห่มของตนเอง รวมทั้งการสร้างแบรนด์เนมของตนเองมากขึ้น จนสามารถจำหน่ายไปยังต่างประเทศได้ ดังนั้น อุตสาหกรรมประเภทนี้จึงยังสามารถที่จะพัฒนาไปได้ หากผู้ประกอบการมีการปรับปรุงโครงสร้างธุรกิจของตนให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนั้น ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมจำนวนมาก รวมทั้งความสามารถในการบริการของคนไทย ตลอดจนการมีอุตสาหกรรมเครื่องอัญมณี และเครื่องหนังที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเหล่านี้ไปพร้อมกับการเน้นในเรื่องแฟชั่น ก็เป็นหนทางหนึ่งที่จะสร้างอุปสงค์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยได้

## 3.2 การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคหรือภัยคุกคาม ของ อุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

จากการศึกษา อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากมาย ดังที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น แต่อุตสาหกรรมสิ่งทอยังคงเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อให้สามารถกำหนดสภาพที่พึงปรารถนาของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยให้สอดคล้องกับบริบทแห่งความเป็นจริง จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunities) และภัยคุกคาม (Threat) หรือที่เรียกว่า SWOT Analysis เพื่อให้เห็นถึงสภาพที่แท้จริงของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยในปัจจุบัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

### 3.2.1 จุดแข็ง (Strength)

1) อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยมีการผลิตครบวงจร ตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทำให้เกิดห่วงโซ่อุปทานแบบเบ็ดเสร็จที่เดียว มีผลดีคือ ระยะเวลาในการส่งมอบวัตถุดิบแต่ละขั้นตอนลดลง ต้นทุนการขนส่งอยู่ในขอบเขตที่สามารถกำหนดได้ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกับผู้ผลิตวัตถุดิบเพื่อความเจาะจงในการผลิตสินค้ามากขึ้น เช่น ผู้ออกแบบเสื้อผ้าสามารถกำหนดการออกแบบตั้งแต่ผ้าผืนให้มีสีและลวดลายที่ตนเองต้องการ

2) มีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งสมาคม เพื่อพัฒนา ให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย อาทิเช่น การตั้งสมาคมอุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์ สมาคม

อุตสาหกรรมทอผ้าไทย สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย สมาคมอุตสาหกรรมฟอกย้อม พิมพ์ และ ตกแต่งสำเร็จ สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย และสมาคมไหมไทย

3) ผู้บริโภคเชื่อมั่นในคุณภาพของสินค้าไทย และผู้ประกอบการไทย เพราะมี ประสบการณ์ด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอยาวนานกว่า 60 ปี

4) มีความร่วมมืออันดีระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ เกิดขึ้น ทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

5) ประเทศไทยมีที่ตั้งเหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางภูมิภาค

### 3.2.2 จุดอ่อน (Weakness)

1) ประสิทธิภาพเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการผลิตต่ำ เนื่องจากมีอายุการใช้งานนานกว่า 10 ปี โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเส้นใย ปั่นด้าย และฟอกย้อม ทำให้สินค้าที่ผลิตได้ส่วนใหญ่ยังไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของผู้ซื้อ

2) ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากโครงสร้างภาษีที่ไม่เหมาะสม กล่าวคือ มีอัตราภาษีนำเข้า วัตถุดิบในอัตราสูง โดยเฉพาะอัตราภาษีนำเข้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี เส้นใยสังเคราะห์ สารเคมี และ วัตถุดิบในการย้อมสี แม้ว่าจะได้ทำการปรับลดอัตราภาษีลงแล้วก็ตาม แต่ก็ยังถือว่าประเทศไทยมี อัตราที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้เท่าที่ควร

3) การตลาดเชิงรุกยังไม่มากพอ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า และมี แแบรนด์เนมเป็นของตนเองน้อย ตลอดจนการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของ ลูกค้ายังล่าช้าต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

4) รัฐบาลยังขาดเสถียรภาพ ทำให้นักลงทุนต่างชาติขาดความมั่นใจที่จะมาลงทุนร่วมกับ ผู้ประกอบการไทย

5) บุคลากรด้านสิ่งทอยังไม่เชี่ยวชาญแบบครบวงจร เนื่องจากมีบุคลากรที่จบการศึกษา ทางด้านนี้มีระดับการศึกษาต่ำ จากการสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) พบว่า แรงงานที่มีอยู่ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.6 คือประมาณร้อยละ 70 ส่วนจำนวนแรงงานที่จบในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 5.7 เท่านั้น โดยแรงงานฝ่ายวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ 0.58 และฝ่ายออกแบบร้อยละ 0.4 เท่านั้น ซึ่งจาก ตัวเลขดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ในอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา และการออกแบบน้อยมาก

นอกจากนั้น ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ บุคลากรที่จบการศึกษาทางด้านสิ่งทอซึ่ง นอกจากมีจำนวนน้อยแล้ว ยังมีลักษณะของการศึกษาที่แยกส่วนกันอย่างเด็ดขาดอีกด้วย กล่าวคือ ผู้ที่จบการศึกษาด้านวิศวกรรมสิ่งทอ ก็จะเน้นหนักในด้านเทคโนโลยีการผลิต ขณะที่ผู้ที่

จบการศึกษาออกแบบสิ่งทอ ก็เรียนเฉพาะพื้นฐานด้านการออกแบบ แต่จะไม่มีความรู้ในด้านเทคนิคการทอ และเรื่องสี ส่วนผู้ที่จบการศึกษาด้านเคมีสิ่งทอ ก็จะศึกษาเฉพาะแต่เรื่องของสีบนพื้นผ้าเป็นหลัก ดังนั้น ปัญหาเรื่องบุคลากรจึงกลายเป็นจุดอ่อนที่สำคัญอย่างหนึ่งของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย หากมีการเชื่อมโยงการศึกษาให้มีมิติที่สื่อถึงกันก็จะช่วยให้บุคลากรเห็นภาพรวมของอุตสาหกรรม การพัฒนา ก็จะง่ายขึ้น

### 3.2.3 โอกาส (Opportunities)

- 1) เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการผลิต ทำให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มได้ เช่น การสร้างสรรค์เส้นใยชนิดใหม่ และพัฒนาเทคนิคการย้อม
- 2) ตลาดชายแดนเพื่อนบ้านรวมทั้งตลาดในภูมิภาคอาเซียนจะเป็นตลาดที่สำคัญของไทยในอนาคต เนื่องจากการรวมกลุ่มอาเซียนที่เอื้อประโยชน์ในการเคลื่อนย้ายสินค้าและปัจจัยการผลิต
- 3) การที่ประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดนของไทยส่วนใหญ่ เป็นประเทศที่มีรายได้น้อย อีกทั้งระดับพื้นฐานทางเทคโนโลยีสิ่งทอต่ำ และอัตราค่าจ้างแรงงานถูกกว่าไทยมาก เช่น ประเทศลาว พม่า และกัมพูชา จึงเป็นโอกาสดีที่ประเทศไทยจะขยายตลาดปัจจัยการผลิตของเครื่องนุ่งห่มไปในประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าว โดยเฉพาะอุตสาหกรรมต้นน้ำและกลางน้ำที่ไทยมีประสบการณ์ที่ยาวนานกว่าและมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่า เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่าย

### 3.2.4 ภัยคุกคาม (Threat)

- 1) การขาดข้อมูลเชิงลึก ข้อมูลข่าวสารไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และขาดการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เช่น ข้อมูลด้านการผลิต การนำเข้าและส่งออกของประเทศคู่แข่ง ทำให้ไทยไม่สามารถวางแผนการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การมีปัญหากับประเทศเพื่อนบ้านในระดับทวิภาคีทำให้เกิดการเสียโอกาสในการค้าตามแนวชายแดน เช่น กรณีเขาพระวิหารของ ไทย-กัมพูชา หรือ กรณีพม่า-ชนกลุ่มน้อยของพม่า

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยยังมีจุดแข็ง และโอกาสที่พอจะแข่งขันในตลาดอาเซียนได้ แต่ขณะเดียวกันก็มีจุดอ่อนที่สำคัญ นั่นคือ ขาดการพัฒนาและการสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ทำให้เมื่อประสบกับการแข่งขันจากต่างประเทศ อุตสาหกรรมสิ่งทอจึงเกิดการแข่งขันที่รุนแรง แต่ทั้งนี้ก็เชื่อว่า จะสามารถปรับตัวให้อยู่รอดในสภาวะที่มีการแข่งขันสูงได้

## บทที่ 5

### สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันมีการรวมกลุ่มกันมากขึ้นทั้งในระดับพหุภาคี และ ทวิภาคี ซึ่งเป็นการค้าในภูมิภาคของประเทศใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับ ทฤษฎีการค้าระหว่าง ประเทศแนวใหม่ (New Trade Theory) นำเสนอโดย Paul R. Krugman ที่กล่าวว่า “พื้นที่เมืองที่มี ประชากรมากกว่าหรือมีกำลังซื้อสูงกว่า ก็จะมีรายได้เปรียบที่จะเป็นตลาดรองรับปริมาณสินค้า ได้มากกว่าทั้งยังได้เปรียบในด้านการหาแรงงาน โอกาสที่อุตสาหกรรมหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จะโยกย้ายเข้าไปตั้งในพื้นที่นั้นก็จะ มี มากกว่า เพราะสามารถผลิตสินค้าขายได้ในปริมาณที่ มากกว่า ต้นทุนก็จะต่ำกว่า ถ้าไรก็จะมากกว่าพื้นที่ที่มีประชากรและกำลังซื้อน้อยกว่า เช่น ประเทศ หรือภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรมาก ย่อมได้เปรียบในการดึงดูดการลงทุน การผลิต และกิจกรรม ทางเศรษฐกิจมากกว่าเมื่อเทียบกับประเทศหรือภูมิภาคที่มีประชากรน้อย” ดังนั้น พื้นที่ที่มี ประชากรมากกว่าก็จะมีโอกาสที่เงินทุนจะไหลเข้ามาลงทุนสูง เกิดการกระจุกตัวของหน่วย เศรษฐกิจ ในกรณีเช่นนี้ ความต้องการแรงงาน ก็จะเพิ่มสูงขึ้นไปอีก ทำให้ผลตอบแทน ต่อ แรงงานที่หักส่วนต่างของค่าครองชีพออกแล้วก็ยังสูงกว่าพื้นที่ที่มีประชากรและกำลังซื้อน้อยกว่า ค่าขนส่งและอุปสรรคในการขนส่งสินค้าและปัจจัยการผลิต ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ อธิบายพฤติกรรมของที่ตั้งของ โรงงาน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้วย การจะโยกย้ายควรเข้าไป ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่มีตลาดใหญ่ มีประชากรและกำลังซื้อสูง การค้าเสรีมีการแข่งขันที่รุนแรง การรวมกลุ่มทางการค้าจะช่วยให้ประเทศเล็กมีอำนาจในการต่อรองมากขึ้น รวมทั้งสามารถเป็น แหล่งตลาดใหม่ที่มีกำลังซื้อสูง ส่งผลให้ไทยต้องปรับตัวตามในทุกภาคส่วนรวมทั้งการค้าของ อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยด้วย ซึ่งตลาดใหม่ที่น่าสนใจและมีศักยภาพในการรองรับสินค้าคือ ตลาด อาเซียนซึ่งประชาคมอาเซียนจะมีการรวมตัวอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2558

#### 1. สรุปการวิจัย

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบการส่งออก อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.1 เพื่อศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและข้อมูลโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ

1.2 เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอ 5

ประเทศในอาเซียน คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และ ฟิลิปปินส์

1.3 เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคหรือภัยคุกคาม ของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้อมูลเชิงพรรณนาโดยได้จากบทความ ข่าวสาร และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) เก็บสถิติรายปีโดยรวบรวมจากข้อมูลที่สำคัญทั้งของไทยและต่างประเทศที่สำคัญดังนี้

1. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย
2. เว็บไซต์ข้อมูลของสหประชาชาติ (UNSTAT)
3. เว็บไซต์ข้อมูลขององค์การ การค้าโลก (WTO)

การวิเคราะห์ครั้งนี้แบ่งเป็นสองส่วน

ในส่วนแรก วิเคราะห์เชิงพรรณนา จากบทความ ข้อมูลข่าวสาร และ การเข้าร่วมงานเสวนา ในหัวข้อ “บนย่างก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 2015: ปัญหา อุปสรรคและโอกาส” ในวันที่ 25 มกราคม 2554 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนที่สองวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยเปรียบเทียบค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (RCA) ของ 5 ประเทศในอาเซียน คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ไทย และ ฟิลิปปินส์

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์สรุปได้ดังนี้

1) โครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีการผลิตแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิตเส้นใย การปั่นด้าย การถักทอผ้า ฟอกย้อมพิมพ์ และ ตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม สามารถสร้างรายได้จากการส่งออกปีละประมาณ 7,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีการจ้างงานประมาณ 1,000,000 คน ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด ที่ผ่านมามีไทยสูญเสียตำแหน่งประเทศค่าแรงราคาถูกให้แก่ จีน อินเดีย อินโดนีเซีย ปากีสถาน และ เวียดนาม ส่งผลให้ไทยต้องปรับยุทธศาสตร์การค้าโดยมุ่งเน้นการผลิตแบบเพิ่มมูลค่าสินค้า และหาแหล่งตลาดใหม่ซึ่งตลาดใหม่ที่น่าสนใจคือ กลุ่มประเทศอาเซียน

2) การวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบระหว่าง ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ มาเลเซีย พบว่า มีประเทศคู่แข่งด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอเพียงประเทศเดียว คือ อินโดนีเซีย ซึ่งมีค่า RCA 1.83 ในขณะที่ไทยมีค่า RCA 1.37 ส่วน สิงคโปร์ มีค่า RCA 0.15 ฟิลิปปินส์ มีค่า RCA 0.23 และ มาเลเซีย มีค่า RCA 0.51 นับว่าไม่มีความได้เปรียบในการค้าสิ่งทอ และ คาดว่าน่าจะเป็นคู่แข่งได้เพราะไทยสามารถเป็นแหล่งวัตถุดิบ และ แหล่งนำเข้าสินค้าสิ่งทอให้กับทั้ง 3 ประเทศได้ การวิเคราะห์เชิงลึกของสิ่งทอรายสาขา ของ HS50-HS60 และ HS63 ตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2542 – 2552 พบว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบอยู่ทุกราชสาขา คือ ค่า RCA มากกว่า 1 ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

3) จากการวิเคราะห์ SWOT อุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการแข่งขันในภูมิภาคอาเซียน มีโอกาสในการขยายตัว เพราะพื้นฐานอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีความแข็งแกร่ง จากประสบการณ์ที่ยาวนานมากกว่า 60ปี ทั้งด้านองค์ความรู้ของผู้ประกอบการ ทั้งด้านคุณภาพของสินค้า ทั้งระบบสาธารณูปโภคที่ถูกพัฒนามาพอสมควร ทั้งปัจจัยทุนที่ถูกเก็บสะสมมา โดยทั้งรัฐและผู้ประกอบการควรวางกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับทิศทางการค้าในปัจจุบันคือ ใช้โอกาสจากการรวมกลุ่มของอาเซียนให้เป็นแหล่งตลาดใหม่ที่ปลอดภัย มีกำลังการบริโภคสูงถึง 580 ล้านคน และความได้เปรียบในด้านภูมิศาสตร์

## 2. อภิปรายผล

2.1 แม้ว่าโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีการผลิตแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิตเส้นใย การปั่นด้าย การถักทอผ้า ฟอกย้อมพิมพ์ และ ตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม แต่ยังคงขาดมิติของการประสานกันระหว่างอุตสาหกรรมย่อย หากต้องการให้ไทยเป็นศูนย์กลางแฟชั่นแห่งอาเซียน ควรมีองค์กร หรือ หน่วยงานในการทำหน้าที่ประสานรอยต่อระหว่างอุตสาหกรรมย่อยจะทำให้การพัฒนาสามารถกระทำได้อีก ซึ่งอาจเป็นการบ่มเพาะสถาบัน บุคลากร หรือ ส่งเสริมหน่วยธุรกิจขึ้นมาเพื่อประสานให้เกิดเป็น กระบวนการการสร้างแฟชั่นตั้งแต่การผลิตเส้นใยจนกระทั่งสำเร็จเป็นเครื่องนุ่งห่ม หรือแม้กระทั่งการพัฒนาเสื้อผ้าแฟชั่นให้เกิดการผลิตเพื่อการค้าได้จริง

2.2 การวัดค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ แม้ว่าค่าดัชนีของอินโดนีเซียมากกว่าไทย แต่การใช้ค่า RCA ยังมีจุดบกพร่องคือ ค่าRCA ไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่า มูลค่าสินค้าที่ส่งออกเมื่อเทียบต่อหน่วยแล้ว เป็นสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย หรือสินค้าด้อย กล่าวคือ ไม่สามารถบอกกลุ่มตลาดได้ว่าเป็นผู้บริโภคที่มีรายได้อีก หรือรายได้น้อย ซึ่งในความเป็นจริงไทยและอินโดนีเซียอาจไม่ใช่คู่แข่งทางการค้าก็ได้เนื่องจากเป็นไปได้ว่ากลุ่มผู้บริโภคคนละกลุ่มกัน มีรสนิยมต่างกัน มีวัฒนธรรมการบริโภคที่แตกต่างกัน

2.3 จากทิศทางการค้าสิ่งทอ และการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ประเทศไทยมีทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยโดยควรวางกลยุทธ์เพื่อรองรับสถานการณ์การแข่งขันที่รุนแรง และเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนี้

### 2.3.1 การปรับตัวรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีการพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก ดังนั้น เมื่อการค้าสิ่งทอในตลาดโลกเปิดเสรี อุตสาหกรรมที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดก็คือ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ดังนั้น อุตสาหกรรมนี้จะต้องเร่งปรับตัวเองเป็นอย่างมาก กล่าวคือ นอกจากการลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแล้ว ยังจะต้องเริ่มหาตลาดเองแทนการรับจ้างผลิตอย่างเดียว รวมทั้งการออกแบบ การมีแบรนด์เนมของตนเอง และการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคของลูกค้านำด้วย

### 2.3.2. การใช้โอกาสจากการเติบโตของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของประเทศ ข้างเคียง

ในอนาคตคาดว่าอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของประเทศในทวีปเอเชียจะเพิ่มขึ้นมาก รวมถึงอุตสาหกรรมปั่นด้าย ทอผ้า และฟอกย้อมของประเทศไทยยังเหนือกว่าประเทศในเอเชียอาคเนย์ และเอเชียใต้ นอกจากนี้ อุตสาหกรรมเหล่านี้ต้องใช้เงินทุน และความรู้มากขึ้น รวมถึงจะต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาอีกนาน ประเทศไทยควรถือโอกาสนี้ ในการพัฒนาตลาดผ้าฝ้ายในประเทศข้างเคียงเหล่านี้ รวมทั้งการติดตามแนวโน้มของแฟชั่น สี และลวดลายผ้าแบบต่างๆ รวมถึงประเภทของผลิตภัณฑ์ผ้าให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังจะต้องสร้างโครงข่ายความสัมพันธ์กับผู้ค้าเครื่องนุ่งห่ม และนักออกแบบต่างประเทศ เพื่อที่บุคคลเหล่านี้จะได้สั่งให้โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า และใช้วัตถุดิบจากประเทศไทย

### 2.3.3. สร้างตลาดเครื่องนุ่งห่มไทยในประเทศข้างเคียง

เนื่องจากประเทศข้างเคียงของไทยส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีรายได้น้อย และมีสภาพอากาศคล้ายประเทศไทย ประเทศไทยได้มีการผลักดันตนเองให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจแฟชั่นสิ่งทอในภูมิภาคนี้ โดยในระยะแรก สามารถที่จะใช้แบบเสื้อที่มีอยู่แล้วในประเทศไทยเป็นฐานนำร่องก่อนได้ และเมื่อมีนักออกแบบจำนวนมากพอ จึงจะตลาดให้ลึกและขยายมากขึ้น

### 2.3.4. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอของไทยยังสามารถที่จะพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นได้

ราคาสินค้าสิ่งทอของไทยยังมีราคาต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ซึ่งถือเป็นข้อได้เปรียบของไทยประการหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์สิ่งทอของไทยควรที่จะพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันทางด้านราคาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กล่าวคือ นอกจากการออกแบบแล้ว ยังมีการเน้นเรื่องของคุณภาพ ตลอดจนความสามารถในการฟอก ย้อม การพิมพ์ และตกแต่งสำเร็จ เช่น การปั่นด้ายกับทอผ้าด้ายเส้นเล็ก และการตกแต่งผ้าให้เหมาะสมกับการใช้งาน หรือตามที่ผู้บริโภคต้องการ เป็นต้น

### 2.3.5. สร้างความหลากหลายของสินค้าสิ่งทอ

อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยจำเป็นต้องสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ เช่น กลุ่มสิ่งทอที่ใช้ในยานยนต์ สิ่งทอสำหรับอุตสาหกรรม เคหะสิ่งทอ และผลิตภัณฑ์นอนวูฟเวน (Non-Woven) ซึ่งในปัจจุบันผลิตภัณฑ์นอนวูฟเวนได้มีการนำไปใช้งานอย่างรวดเร็วและแพร่หลาย โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ผ้าอ้อมเด็ก ผ้าอนามัย ชุดผ้าตัดของแพทย์ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในโรงพยาบาล และในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

### 2.3.6. อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยยังขาดการให้ความสำคัญกับปัจจัยการผลิตที่จับต้องไม่ได้

นอกจากปัจจัยที่จับต้องได้ อันได้แก่ ปัจจัยที่ดิน แรงงาน เงินทุน และเครื่องจักรแล้ว อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยควรจะให้ให้ความสำคัญกับปัจจัยการผลิตที่จับต้องไม่ได้ เช่น ระบบการบริหารงาน ความรู้ เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้มากขึ้น รวมทั้งระบบการบริหารการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งระหว่างเอกชนด้วยกันเองที่จะต้องร่วมมือกันมากขึ้น

## 3. ข้อเสนอแนะ

### 3.1 การนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 ผู้ประกอบการ และภาครัฐ สามารถนำผลวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย เพื่อการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้สมดุลทั้งด้านทรัพยากรทุน แรงงาน และเครื่องจักร รวมทั้งฐานความรู้ด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ประเทศไทยมีประสบการณ์และความชำนาญยาวนาน

3.1.2 นักศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปอธิบายในงานวิจัยของตนเองและอ้างอิงได้ว่า อุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ยังมีช่องทางในการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมอีกหากปรับปรุงและส่งเสริมให้ถูกทาง โดยต้องก้าวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของการค้าโลก

### 3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ยังขาดข้อมูลอย่างเต็มรูปแบบของการค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอของบางประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น เวียดนาม ลาว กัมพูชา บรูไน และ พม่า ดังนั้นการค้นคว้าครั้งต่อไปหากผู้วิจัยสามารถหาข้อมูลได้ครบทุกประเทศ จะช่วยเพิ่มความถูกต้องและความแม่นยำเพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการใช้ทรัพยากรได้ดีขึ้น





บรรณานุกรม

## บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2547) *สถิติสิ่งทอไทย 2546* กรุงเทพมหานคร ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอ  
สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2551) *สถิติสิ่งทอไทยปี 2550/2551* กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2553) *สถิติสิ่งทอไทยปี 2552/2553* กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รายงานการศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา  
(สาขาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม) โดย สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ธันวาคม 2546 ค้น  
เมื่อ 16 ธันวาคม 2553 จาก <http://www.oie.go.th/policy7/14.html>
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ ยุทธศาสตร์และแผนแม่บทเพื่อเพิ่ม  
ขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (2550-2554)  
โดย สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ มิถุนายน 2551
- ศูนย์ข้อมูลสิ่งทอ (2552) "สถานการณ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย" *Textile Forecast*, ฉบับที่ 1 ปี  
2552 (ตุลาคม-ธันวาคม) สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- ศูนย์ข้อมูลสิ่งทอ (2553) "สถานการณ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย" *Textile Forecast*, ฉบับที่ 2 ปี  
2553 (มกราคม-มีนาคม) สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- ศูนย์ข้อมูลสิ่งทอ (2553) "สถานการณ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย" *Textile Forecast*, ฉบับที่ 3 ปี  
2553 (เมษายน-มิถุนายน) สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- ศูนย์ข้อมูลสิ่งทอ (2553) "สถานการณ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย" *Textile Forecast*, ฉบับที่ 4 ปี  
2553 (กรกฎาคม-กันยายน) สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- ยิหาว วสุวานิช (2544) "ต้นทุนการผลิตที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผ้า  
ฝ้าย" ปริญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชา  
เศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จรัส หอมซิด (2549) "อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์" ปริญารัฐ  
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์  
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปรีศสร คุณวัฒน์ (2548) "การเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม  
เครื่องนุ่งห่ม" ปริญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชา  
เศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

- รวีสรา รูปสวย (2547) "การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในอุตสาหกรรมน้ำตาลของไทย" ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ชญญา ลีวัฒนกุล (2548) "การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งผ้าฝ้ายของไทย" ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธีระ ธีญญาโชโต (2549) "การวิเคราะห์การได้เปรียบในการส่งออกสิ่งทอของไทยไปสหรัฐอเมริกา" ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธีรภาพ วรณรัตน์ (2550) "การวิเคราะห์การได้เปรียบในการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปตลาดสหรัฐอเมริกา" ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อัญชลี ว่องไว (2551) "การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทยไปสหรัฐอเมริกา" ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กรมศุลกากร *พิกัดศุลกากร 2007* ค้นเมื่อ 14 มกราคม 2554 จาก <http://www.customs.go.th/DrafTariff/Tariff3.html>
- The Association of Thai Bleaching Dyeing Printing and Finishing Industries ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2554 จาก [http://www.atdptextile.org/index.php?option=com\\_frontpage&Itemid=1](http://www.atdptextile.org/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1)
- United Nations Statistics Division *Commodity Trade Statistics Database* ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2554 จาก <http://data.un.org/browse.aspx?d=ComTrade>
- U.S. International Trade Commission *ASEAN: Regional Trends in Economic Integration, Export Competitiveness, and Inbound Investment for Selected Industries* Investigation No. 332-511, Publication 4176, August 2010.
- Paul Krugman (2001) "Increasing Returns and Economic Geography" *The Journal of Political Economy*. Volume 99, Issue 3 (Jun.,1991) : 483-499.
- Paul Krugman (2004) "Scale Economics, Product Differentiation and the Pattern of Trade" *The American Economic Review*. Volume 70, Issue 5 (Dec.,1980) : 950-959.



ภาคผนวก



ภาคผนวก ก  
เขตการค้าเสรีอาเซียน

### เขตการค้าเสรีอาเซียน(ASEAN Free Trade Area : AFTA)

เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2536 มีประเทศสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมา มีประเทศสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นอีก 4 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือเรียกย่อๆ ว่า CLMV โดยข้อตกลง AFTA จะใช้กันเฉพาะในกลุ่มประเทศที่ก่อตั้ง ASEAN (6 ประเทศ) ทั้งนี้ เนื่องจากโครงสร้างภาษีอากรของประเทศสมาชิกใหม่ (CLMV) ยังไม่สามารถปรับให้ทันกับโครงสร้างภาษีของกลุ่ม ASEAN เดิมได้ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน มีสาระสำคัญ ดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง AFTA

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน มี 4 ประการ คือ

1. ขยายการค้าภายในภูมิภาค
2. ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ
3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของประเทศสมาชิก
4. เพิ่มอำนาจต่อรองของอาเซียนในเวทีการเจรจาระหว่างประเทศ

#### หลักการของ AFTA

1. ลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกันลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในระยะเวลา 15 ปี
2. ยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณของสินค้าทันทีที่สินค้านั้นได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากสมาชิกอื่น
3. ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีอื่นๆ
4. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า
5. หลักการต่างตอบแทน (Reciprocity)

#### การลดอัตราภาษีศุลกากรสิ่งทอ

สิ่งทอเป็นสินค้าที่อยู่ในรายการสินค้าในบัญชีลดภาษี (Inclusion List : IL) ของ AFTA ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนจะลดภาษีนำเข้าให้แก่กัน ยกเว้นอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ซึ่งได้ขอยกเว้นที่จะยังไม่นำสินค้าสิ่งทอบางรายการรวมไว้ในตารางแผนการลดภาษีเป็นการชั่วคราว (Temporary Exclusive List) เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ขอยกเว้น (1) ผ้าทอด้วยฝ้าย ประเภท Ikat fabrics (2) ด้ายทอแรงดึงสูง ทำด้วยโพลีเอสเตอร์ และ (3) ด้ายยาง และด้ายยางชนิดรัดที่หุ้มด้วยสิ่งทอ ประเทศฟิลิปปินส์ ขอยกเว้น (1) พรหม และสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ และ (2) เครื่องนุ่งห่มและเสื้อผ้าสำเร็จรูป ประเทศเวียดนาม ขอยกเว้น (1) ผ้าทอทำด้วยไหม เศษไหม ขนแกะ หรือขนละเอียดของสัตว์ ฝ้าย ป่าน ลินิน ปอกระเจา สิ่งทอจากเปลือกไม้ของต้นไม้อื่นๆ (2) เส้นใยสั้นสังเคราะห์

(3) ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์ (4) เครื่องนุ่งห่มและเสื้อผ้าสำเร็จรูป (5) ถูกรอง กางเกง และถุงเท้าชนิดอื่นๆ และ (6) ถูมือทุกชนิดถักแบบชนิดหรือโครเชต์ ทั้งนี้ สินค้าสิ่งทออยู่ในรายการลดภาษีภายใต้ AFTA มีทั้งรายการที่เร่งลดภาษี (Fast Track) และรายการลดภาษีปกติ (Normal Track) ขึ้นอยู่กับรายละเอียดรายการสินค้าแต่ละประเทศเสนอลดภาษี ส่วนใหญ่จะเป็นประเภทรายการเร่งลดภาษี แต่บางประเทศอาจจะจัดให้รายการนั้นๆ อยู่ในรายการลดภาษีปกติ เช่น ผ้าฝ้าย จัดอยู่ในรายการเร่งลดภาษีของทุกประเทศ ยกเว้นฟิลิปปินส์จะจัดอยู่ในรายการลดภาษีปกติ ซึ่งมีทั้งหมดกว่า 3,000 รายการ โดยจะมีการลดภาษีตามขั้นตอนและตามภาษี ปรากฏในแผนการลดภาษีที่ประเทศสมาชิกได้ยื่น และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี AFTA แล้ว กล่าวคือ

**สินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track)** มี 15 กลุ่มสินค้า ได้แก่ ปูนซีเมนต์ ไม้ ผลิตภัณฑ์หนัง เยื่อกระดาษ สิ่งทอ อัญมณี เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เฟอร์นิเจอร์ น้ำมันพืช เคมีภัณฑ์ พลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์เซรามิก ผลิตภัณฑ์แก้ว และแคโทดที่ทำมาจากทองแดง หากคิดภาษีร้อยละ 20 หรือต่ำกว่า ให้ลดเหลือร้อยละ 0-5 ภายใน 1 มกราคม 2541 แต่หากคิดภาษีสูงกว่าร้อยละ 20 ให้ลดเหลือร้อยละ 0-5 ภายใน 1 มกราคม 2543

**สินค้านormal track (Normal Track)** หากคิดภาษีร้อยละ 20 หรือต่ำกว่า ให้ลดเหลือร้อยละ 0-5 ภายใน 1 มกราคม 2543 แต่หากคิดภาษีสูงกว่าร้อยละ 20 ให้ลดเหลือร้อยละ 20 ภายใน 1 มกราคม 2541 และลดเหลือร้อยละ 0-5 ภายใน 1 มกราคม 2546

สำหรับสินค้าที่อยู่ในรายการสินค้าขกเว้นชั่วคราว (Temporary Exclusion List) ได้แก่ สินค้าที่แต่ละประเทศสงวนสิทธิไม่ลดภาษีชั่วคราว แต่จะทยอยนำมาลดภาษีร้อยละ 20 ของทุกปีภายในระยะเวลา 5 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 2538 และจากการประชุม ASEAN Summit ครั้งที่ 6, การประชุม AFTA Council ครั้งที่ 13 และการประชุม ASEAN Informal Summit สามารถสรุปเป็นกำหนดการในการลดภาษีดังนี้

#### กำหนดการลดภาษีของประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ

ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2553
85% ของ IL มีอัตรา อากร 0-5%	90% ของ IL มี อัตราอากร 0-5%	ทุกรายการใน IL มี อัตราอากร 0-5% (ยึดหยุ่นบางรายการ)	ทุกรายการใน IL มี อัตราอากร 0-5% และ 60% ของ IL มีอัตราอากร 0%	ทุกรายการใน IL มีอัตรา อากร 0%

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

### กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าสิ่งทอ

ปัจจุบันกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าสิ่งทอใน AFTA สามารถเลือกใช้ได้ 2 วิธี คือ วิธีแรก ใช้หลักเกณฑ์สัดส่วนของวัตถุดิบ คือ สินค้าจะต้องมีสัดส่วนของวัตถุดิบและต้นทุนการผลิตในอาเซียน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของราคาสินค้า F.O.B. หรือ

วิธีที่สอง ใช้หลักเกณฑ์การแปรสภาพอย่างเพียงพอ คือ สินค้าสิ่งทอต้องผ่านขั้นตอนหรือกระบวนการผลิตในประเทศอาเซียนที่จะทำให้วัตถุดิบนำเข้า มีการแปรสภาพถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน Asean Single List







ภาคผนวก ข  
คำดัชนี RCA

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

HS 50 Silk; Silk Yarns ..... ผลิตภัณฑ์ไหม

มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	41,237,340	41,499,570	40,348,058	41,101,073	46,769,896	61,956,468	62,017,277	54,522,730	48,408,499	49,012,540	36,755,621
	อินโดนีเซีย	2,057,889	1,575,102	359,032	567,000	785,918	9,774,014	9,982,362	968,424	329,252	1,248,345	284,525
	มาเลเซีย	599,885	1,332,827	2,191,449	1,204,085	1,220,833	1,075,261	1,453,356	336,948	686,376	648,014	769,443
	ฟิลิปปินส์	1,305,120	1,206,941	758,824	612,279	813,374	872,859	922,202	982,942	1,018,781	939,044	399,842
	สิงคโปร์	10,786,241	7,231,166	12,009,025	17,321,606	24,556,733	26,366,126	23,274,859	25,552,133	18,948,153	22,414,948	19,466,602
	ไทย	26,488,205	30,153,534	25,029,728	21,396,103	19,393,038	23,868,208	26,384,498	26,682,283	27,425,937	23,762,189	15,835,209

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย	0.35	0.25	0.06	0.09	0.12	1.17	1.14	0.13	0.05	0.17	0.05
	มาเลเซีย	0.06	0.13	0.22	0.12	0.11	0.07	0.10	0.03	0.06	0.06	0.10
	ฟิลิปปินส์	0.30	0.30	0.21	0.16	0.21	0.19	0.22	0.27	0.33	0.35	0.21
	สิงคโปร์	0.78	0.51	0.89	1.28	1.45	1.14	0.99	1.22	1.04	1.22	1.44
	ไทย	3.77	4.28	3.47	2.90	2.28	2.13	2.33	2.68	2.92	2.46	2.08

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 51 Animal Hair and Yarn, Wool ..... ขนแกะ ขนละเอียดหรือขนหยาบของสัตว์ ด้ายขนม้า และผ้าที่ทำจากวัสดุดังกล่าว

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	107,427,397	129,500,826	110,756,757	127,102,858	126,345,213	135,631,533	127,015,640	128,620,293	137,086,876	116,937,025	89,299,454
	อินโดนีเซีย	961,303	6,880,789	6,490,768	5,689,839	6,012,493	9,034,581	7,697,376	5,251,143	4,931,223	5,831,183	3,657,100
	มาเลเซีย	45,737,113	45,321,970	47,504,138	44,270,665	39,291,381	36,397,811	38,791,198	53,634,124	64,924,584	54,819,954	44,157,609
	ฟิลิปปินส์	2,214,185	8,560,715	3,039,147	2,440,472	3,206,944	913,191	2,027,422	1,015,884	1,464,032	476,509	181,847
	สิงคโปร์	3,606,618	9,128,873	5,120,824	5,851,574	4,428,451	5,388,195	5,346,887	6,532,907	6,913,454	4,938,804	10,872,969
	ไทย	54,908,178	59,608,479	48,601,880	68,850,308	73,405,944	83,897,755	73,152,757	62,186,235	58,853,583	50,870,575	30,429,929

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย	0.06	0.35	0.38	0.30	0.34	0.50	0.43	0.29	0.25	0.33	0.26
	มาเลเซีย	1.73	1.45	1.77	1.41	1.31	1.13	1.32	1.84	2.13	2.12	2.31
	ฟิลิปปินส์	0.19	0.68	0.31	0.21	0.31	0.09	0.24	0.12	0.17	0.07	0.04
	สิงคโปร์	0.10	0.21	0.14	0.14	0.10	0.11	0.11	0.13	0.13	0.11	0.33
	ไทย	3.00	2.71	2.46	3.02	3.20	3.42	3.16	2.65	2.22	2.21	1.64

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 52 Cotton and Yarn, Fabric ..... ฝ้าย

ทั้งกลุ่ม	1,441,942,036	1,461,115,806	1,367,984,828	1,295,997,450	1,454,207,082	1,520,827,557	1,530,060,264	1,560,446,763	1,575,902,404	1,494,595,992	1,258,568,515
-----------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

มูลค่าการส่งออก	อินโดนีเซีย	741,031,202	768,303,223	743,684,692	664,812,687	726,695,939	750,667,804	755,002,638	777,948,107	696,651,525	659,659,520	524,828,961
	มาเลเซีย	192,700,192	176,491,578	153,936,066	140,678,167	131,171,668	136,095,876	126,088,273	140,221,386	136,108,476	163,164,177	137,106,157
	ฟิลิปปินส์	11,657,633	9,666,208	12,184,784	28,701,927	36,236,223	37,065,831	46,885,794	29,060,019	24,424,712	15,634,477	4,978,772
	สิงคโปร์	116,351,183	107,892,265	95,622,050	90,763,190	128,031,220	114,712,836	101,310,547	81,711,260	81,651,577	93,088,219	67,514,572
	ไทย	380,201,826	398,762,532	362,557,236	371,041,479	432,072,032	482,285,210	500,773,012	531,505,991	637,066,114	563,049,599	524,140,053

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย	3.62	3.44	3.51	3.41	3.62	3.67	3.51	3.51	3.08	2.90	2.63
	มาเลเซีย	0.54	0.50	0.47	0.44	0.38	0.38	0.36	0.40	0.39	0.49	0.51
	ฟิลิปปินส์	0.08	0.07	0.10	0.24	0.30	0.33	0.45	0.28	0.24	0.19	0.08
	สิงคโปร์	0.24	0.22	0.21	0.21	0.24	0.20	0.18	0.14	0.14	0.17	0.15
	ไทย	1.55	1.61	1.48	1.60	1.64	1.76	1.80	1.87	2.09	1.91	2.01

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 53 Other Vegetable Textiles ..... เส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่นๆ ด้ายกระดาษ และผ้าทอจากด้ายกระดาษ เช่น ป่าน ลินิน ปอ

เอก	ทั้งกลุ่ม	29,823,306	27,168,649	18,688,743	18,966,215	23,228,463	35,417,735	26,530,443	32,811,811	40,386,001	43,504,593	38,955,320
	อินโดนีเซีย	736,706	955,118	1,123,255	964,280	3,527,809	5,887,165	2,602,076	2,701,845	3,531,205	3,433,881	5,859,284

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

มูลค่าการส่งออก	มาเลเซีย	1,565,545	616,145	420,381	495,635	355,289	849,141	1,260,063	1,601,607	2,168,979	2,628,972	5,128,836
	ฟิลิปปินส์	21,634,884	21,023,327	10,792,372	10,977,480	12,335,731	17,913,903	13,983,384	16,172,823	18,058,246	25,817,204	12,503,740
	สิงคโปร์	940,473	422,670	1,449,663	841,526	1,401,896	1,881,787	1,569,487	1,682,333	1,198,452	745,473	673,234
	ไทย	4,945,698	4,151,389	4,903,072	5,687,294	5,607,738	8,885,739	7,115,433	10,653,203	15,429,119	10,879,063	14,790,226

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย		0.17	0.23	0.39	0.34	1.10	1.24	0.70	0.58	0.61	0.52
มาเลเซีย		0.21	0.09	0.09	0.11	0.06	0.10	0.20	0.22	0.24	0.27	0.61
ฟิลิปปินส์		6.80	7.92	6.43	6.24	6.48	6.79	7.77	7.39	7.03	10.90	6.14
สิงคโปร์		0.09	0.05	0.23	0.13	0.17	0.14	0.16	0.13	0.08	0.05	0.05
ไทย		0.97	0.90	1.47	1.67	1.33	1.39	1.47	1.78	1.97	1.27	1.83

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 54 Manmade Filaments ..... เส้นใยยาวประดิษฐ์

ส่งออก	ทั้งกลุ่ม	2,107,175,615	2,506,935,123	2,193,771,071	2,126,165,922	2,169,886,716	2,395,944,779	2,633,664,815	2,618,033,988	2,789,395,204	2,648,902,451	2,374,262,582
	อินโดนีเซีย	1,053,709,917	1,237,390,729	1,156,240,767	1,067,121,791	995,404,721	975,040,650	1,110,563,589	1,150,264,419	1,247,641,865	1,181,820,232	1,026,854,525
	มาเลเซีย	470,238,580	580,042,815	445,816,382	424,112,644	467,193,598	621,074,752	709,787,145	685,392,068	607,192,252	589,730,600	576,336,135

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

มูลค่า การค้า	ฟิลิปปินส์	45,717,489	50,896,802	35,759,681	41,770,934	40,105,479	39,548,748	21,043,678	16,387,507	17,302,863	10,743,524	2,703,199
	สิงคโปร์	178,174,427	215,570,446	167,839,833	213,854,689	243,963,613	235,172,235	210,997,962	191,862,756	222,148,389	195,841,332	161,175,821
	ไทย	359,335,202	423,034,331	388,114,408	379,305,864	423,219,305	525,108,394	581,272,441	574,127,238	695,109,835	670,766,763	607,192,902

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดย เปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
		อินโดนีเซีย	3.52	3.23	3.40	3.33	3.32	3.03	3.00	3.10	3.11	2.94
มาเลเซีย	0.91	0.96	0.84	0.81	0.91	1.09	1.16	1.16	0.98	1.01	1.13	
ฟิลิปปินส์	0.20	0.21	0.18	0.21	0.23	0.22	0.12	0.09	0.10	0.07	0.02	
สิงคโปร์	0.25	0.25	0.23	0.31	0.31	0.26	0.21	0.19	0.21	0.20	0.18	
ไทย	1.00	0.99	0.99	0.99	1.07	1.21	1.21	1.20	1.29	1.28	1.23	

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 55 Manmade Staple Fibers ..... เส้นใยสั้นประดิษฐ์

ค่าการส่งออก	ทั้งหมด	2,071,739,065	2,263,325,759	1,926,757,526	1,910,321,185	2,024,302,871	2,442,159,515	2,679,021,142	2,812,138,437	3,192,157,348	3,064,311,267	2,872,732,616
	อินโดนีเซีย	861,983,341	1,017,202,875	881,428,362	878,685,023	882,170,397	1,069,984,720	1,238,301,236	1,357,669,104	1,586,915,229	1,625,188,980	1,483,492,638
	มาเลเซีย	253,662,285	266,015,610	207,457,455	195,484,036	170,023,859	190,382,166	214,871,040	239,169,698	206,334,312	215,684,607	188,258,971
	ฟิลิปปินส์	37,006,360	38,977,004	30,385,488	37,540,123	41,206,160	39,615,167	39,047,792	31,276,559	39,740,944	28,357,851	19,959,585

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

มูลค่า	สิงคโปร์	259,212,995	245,494,603	169,163,521	148,177,798	197,458,166	198,152,416	183,458,328	189,405,495	183,661,995	150,782,921	116,768,351
ไทย		659,874,084	695,635,667	638,322,700	650,434,205	733,444,289	944,025,046	1,003,342,746	994,617,581	1,175,504,868	1,044,296,908	1,064,253,071

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย		2.93	2.94	2.95	3.06	3.16	3.26	3.28	3.40	3.46	3.49
มาเลเซีย		0.50	0.49	0.44	0.41	0.35	0.33	0.35	0.38	0.29	0.32	0.31
ฟิลิปปินส์		0.17	0.18	0.18	0.21	0.25	0.22	0.21	0.17	0.20	0.17	0.13
สิงคโปร์		0.37	0.32	0.26	0.24	0.27	0.22	0.18	0.18	0.15	0.13	0.11
ไทย		1.87	1.81	1.85	1.90	1.99	2.14	2.05	1.94	1.90	1.73	1.78

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 56 Wadding, Felt, Twine ..... เวดดิ้ง สักหลาด และผ้าไม่ทอ และของอื่นๆที่ทำด้วยสิ่งทอดังกล่าว

มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	227,875,041	241,925,776	257,084,850	282,325,020	353,550,629	450,687,551	517,291,440	570,468,519	631,324,688	692,256,672	639,379,345
อินโดนีเซีย		35,145,004	38,659,619	41,549,925	39,419,828	47,920,912	61,990,294	78,599,584	93,633,810	101,617,669	122,647,959	105,235,580
มาเลเซีย		26,451,147	30,639,724	31,120,652	33,513,714	46,919,745	89,437,559	95,368,258	133,447,636	133,901,119	143,074,871	130,939,285
ฟิลิปปินส์		31,903,012	41,382,467	41,046,516	46,915,316	47,129,628	38,415,493	44,920,899	40,415,340	31,601,997	37,979,173	32,536,732
สิงคโปร์		31,690,999	31,060,421	24,324,068	26,786,531	40,989,650	48,980,795	46,335,699	60,361,672	70,433,293	61,662,090	53,119,572

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

ไทย	102,684,879	100,183,545	119,043,689	135,689,631	170,590,694	211,863,410	252,067,000	242,610,061	293,770,610	326,892,579	317,548,176
-----	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
		อินโดนีเซีย	1.09	1.05	1.04	0.93	0.98	1.02	1.08	1.16	1.12	1.17
มาเลเซีย	0.47	0.52	0.50	0.48	0.56	0.84	0.80	1.03	0.96	0.93	0.96	
ฟิลิปปินส์	1.31	1.75	1.78	1.79	1.63	1.14	1.28	1.06	0.79	1.01	0.97	
สิงคโปร์	0.42	0.38	0.28	0.29	0.32	0.29	0.24	0.28	0.30	0.24	0.23	
ไทย	2.64	2.44	2.59	2.68	2.66	2.60	2.67	2.33	2.40	2.39	2.39	

ที่มา : จากการค้าคำนวณ

HS 57 Textile Floor Coverings ..... พรหมและสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ

มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	105,941,716	118,124,467	105,761,219	104,107,170	131,671,847	159,722,873	191,623,393	210,994,716	278,012,645	274,952,812	221,393,729
		อินโดนีเซีย	35,941,357	28,302,807	26,936,175	25,277,034	29,262,706	34,076,970	42,286,730	40,163,268	41,964,360	46,928,390
มาเลเซีย	7,977,209	13,328,772	11,287,718	14,188,316	14,448,541	13,891,744	25,243,055	22,004,375	39,451,756	26,121,831	16,340,157	
ฟิลิปปินส์	5,051,767	6,095,087	5,237,410	5,089,248	4,793,100	5,824,018	5,177,189	4,868,621	4,406,577	4,946,731	2,096,357	
สิงคโปร์	11,567,858	13,952,903	11,986,766	8,016,447	15,874,514	16,880,915	19,398,654	16,816,885	26,678,574	24,250,897	19,799,011	
ไทย	45,403,525	56,444,898	50,313,150	51,536,125	67,292,986	89,049,226	99,517,765	127,141,567	165,511,378	172,704,963	141,532,155	



ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย		2.39	1.57	1.64	1.61	1.61	1.59	1.57	1.34	1.05	1.12
มาเลเซีย		0.31	0.47	0.44	0.55	0.46	0.37	0.57	0.46	0.64	0.43	0.34
ฟิลิปปินส์		0.45	0.53	0.55	0.53	0.44	0.49	0.40	0.35	0.25	0.33	0.18
สิงคโปร์		0.33	0.35	0.34	0.23	0.33	0.28	0.27	0.21	0.25	0.24	0.24
ไทย		2.51	2.82	2.66	2.76	2.81	3.09	2.85	3.30	3.07	3.19	3.08

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 58 Special Woven Fabrics ..... ผ้าทอนิตพิเศษ สิ่งทอที่ทำปุยมอบทไฟต์ ผ้าลูกไม้ เทพลทรี ผ้าที่ใช้ตกแต่ง ผ้าปัก

มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	208,549,998	265,544,998	245,089,196	236,800,398	277,464,512	297,831,835	344,025,316	381,800,215	360,340,772	373,264,492	314,603,198
	อินโดนีเซีย		60,737,051	101,164,642	70,845,867	51,583,889	40,438,062	48,994,925	43,442,767	43,996,690	53,139,875	54,240,820
มาเลเซีย		11,522,284	15,387,294	13,456,624	16,282,214	20,524,936	17,681,250	17,934,934	31,138,355	23,521,543	28,681,505	23,892,332
ฟิลิปปินส์		20,988,918	24,305,340	27,401,881	31,540,914	33,161,937	36,606,945	49,569,843	49,149,503	31,591,950	38,472,392	25,406,901
สิงคโปร์		29,136,198	26,653,623	25,132,354	29,784,635	54,765,170	64,371,082	86,110,781	80,402,374	69,820,137	62,118,648	56,675,928
ไทย		86,165,547	98,034,099	108,252,470	107,608,746	128,574,407	130,177,633	146,966,991	177,113,293	182,267,267	189,751,127	164,115,900

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย		2.05	2.50	1.87	1.45	1.06	1.22	0.90	0.81	1.03	0.96
มาเลเซีย		0.22	0.24	0.23	0.28	0.31	0.25	0.23	0.36	0.29	0.35	0.35
ฟิลิปปินส์		0.94	0.94	1.24	1.44	1.46	1.65	2.13	1.93	1.38	1.89	1.54
สิงคโปร์		0.42	0.30	0.31	0.38	0.55	0.58	0.66	0.55	0.51	0.44	0.49
ไทย		2.42	2.18	2.47	2.53	2.55	2.42	2.34	2.54	2.61	2.58	2.51

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 59 Impregnated Text Fabrics ..... ผ้าสิ่งทอที่อบซึม เคลือบ หุ้ม หรือ อัดป็นชั้นๆ ของทำด้วยสิ่งทอที่เหมาะสมสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม

มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย		107,215,182	136,822,754	105,832,279	98,095,869	115,679,432	110,115,989	134,893,192	127,489,802	116,561,331	132,267,356
มาเลเซีย		18,492,719	18,892,423	17,947,693	20,969,910	21,373,348	23,298,074	28,830,295	32,483,579	35,830,239	47,809,800	42,182,572
ฟิลิปปินส์		253,510	332,727	620,364	398,830	862,318	484,072	398,624	511,391	462,423	491,276	3,303,035
สิงคโปร์		47,351,030	46,793,271	35,443,858	40,472,364	74,100,779	87,093,622	84,600,323	96,648,106	105,088,764	99,504,597	90,060,094
ไทย		81,342,752	92,568,689	101,352,528	106,772,701	117,683,993	128,268,316	144,623,148	147,156,904	161,440,555	151,819,974	118,772,721
รวม		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ	อินโดนีเซีย	2.97	3.03	2.62	2.44	2.54	2.35	2.44	2.22	1.93	2.02	1.89
	มาเลเซีย	0.29	0.26	0.28	0.32	0.27	0.28	0.32	0.36	0.38	0.50	0.54
	ฟิลิปปินส์	0.01	0.01	0.03	0.02	0.03	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02	0.17
	สิงคโปร์	0.56	0.47	0.41	0.46	0.62	0.67	0.57	0.62	0.66	0.61	0.67
	ไทย	1.87	1.85	2.17	2.23	1.97	2.03	2.02	1.99	1.99	1.78	1.57

ที่มา : จากการคำนวณ

HS 60 Knit, Crocheted Fabrics ..... ผ้าถักแบบนิทหรือถักแบบโคเชต์

มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	357,369,106	454,692,919	426,260,297	386,697,422	409,170,449	480,166,893	461,143,156	490,214,950	546,064,483	607,964,920	493,827,783
	อินโดนีเซีย	42,806,992	75,850,258	51,480,952	42,286,330	59,921,896	100,404,959	74,540,147	88,861,993	85,569,068	79,975,169	76,906,554
	มาเลเซีย	111,767,601	130,582,872	126,008,232	109,084,792	98,700,156	102,646,612	107,037,870	109,777,200	142,980,914	189,578,670	135,572,558
	ฟิลิปปินส์	18,477,470	19,199,964	23,995,857	17,089,538	13,272,892	9,255,519	8,342,274	6,295,462	10,310,069	11,520,152	11,906,339
	สิงคโปร์	128,526,736	162,861,532	149,022,681	124,808,433	132,354,415	124,029,450	115,653,766	125,916,334	142,650,749	136,813,085	84,524,009
	ไทย	55,790,307	66,198,293	75,752,575	93,428,329	104,921,090	143,830,353	155,569,099	159,363,961	164,553,683	190,077,844	184,918,323

เปรียบเทียบโดย		2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	อินโดนีเซีย	0.84	1.09	0.78	0.73	1.06	1.56	1.15	1.28	1.09	0.87	0.98

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

ค่าดัชนีความได้เปรียบเทียบ	มาเลเซีย	1.27	1.19	1.22	1.14	1.02	0.90	1.00	0.99	1.18	1.41	1.28
	ฟิลิปปินส์	0.48	0.43	0.63	0.48	0.40	0.26	0.27	0.19	0.30	0.35	0.46
	สิงคโปร์	1.08	1.06	1.04	0.98	0.89	0.69	0.66	0.67	0.69	0.60	0.47
	ไทย	0.92	0.86	0.99	1.35	1.41	1.66	1.85	1.78	1.55	1.59	1.80

ที่มา : จากการค้าจำนวน

HS 63 Miscellaneous Textile Articles ..... ของทำด้วยสิ่งทอที่จัดทำอื่นๆ เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ของใช้แล้วอื่นๆที่ทำด้วยสิ่งทอ ผ้าชีวีว

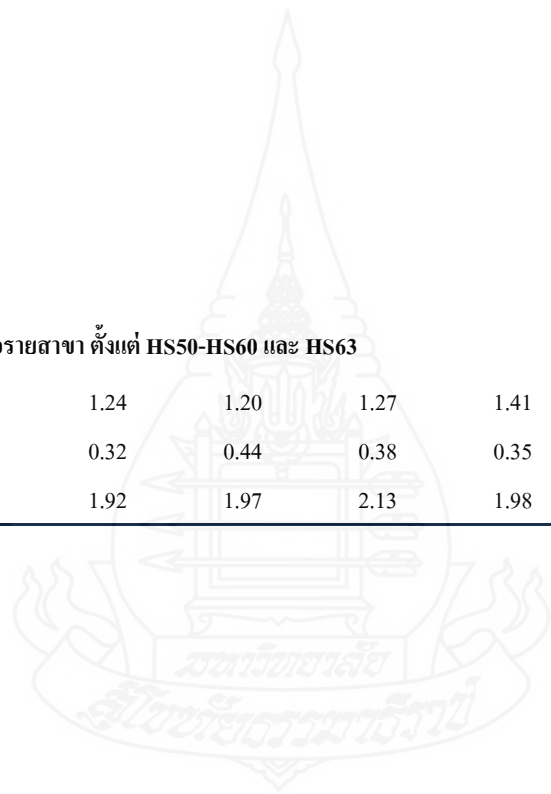
มูลค่าการส่งออก	ทั้งกลุ่ม	574,881,271	656,826,016	631,870,722	583,499,456	576,422,465	636,561,925	679,607,671	766,822,273	855,643,386	872,159,947	779,344,006
	อินโดนีเซีย	175,502,948	228,819,300	244,884,435	208,586,084	160,741,098	181,786,049	206,601,283	223,426,102	240,836,747	215,322,736	180,652,722
	มาเลเซีย	43,199,863	45,426,039	44,838,524	45,031,106	60,887,151	60,318,877	72,665,971	91,834,089	110,296,739	122,277,223	99,951,015
	ฟิลิปปินส์	88,547,013	100,495,458	76,282,374	66,933,266	56,764,043	60,272,737	65,067,940	58,656,663	60,612,956	60,079,942	52,768,135
	สิงคโปร์	95,017,668	94,554,430	71,975,328	62,356,047	91,600,755	89,750,332	89,414,053	92,455,326	114,792,255	111,692,402	105,184,779
	ไทย	172,613,779	187,530,789	193,890,061	200,592,953	206,429,418	244,433,930	245,858,424	300,450,093	329,104,689	362,787,644	340,787,355

ได้เปรียบโดย	เทียบ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	
		อินโดนีเซีย	2.15	2.28	2.50	2.37	2.02	2.13	2.16	2.05	1.96	1.62	1.46
		มาเลเซีย	0.31	0.29	0.29	0.31	0.45	0.40	0.46	0.53	0.58	0.63	0.60

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอรายสาขา ตั้งแต่ HS50-HS60 และ HS63

ค่าดัชนีความ เปรียบ	ฟิลิปปินส์	1.44	1.57	1.34	1.24	1.20	1.27	1.41	1.15	1.11	1.27	1.29
	สิงคโปร์	0.49	0.43	0.34	0.32	0.44	0.38	0.35	0.32	0.36	0.34	0.37
	ไทย	1.76	1.68	1.72	1.92	1.97	2.13	1.98	2.15	1.98	2.11	2.11

ที่มา : จากการคำนวณ



## ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวอิษญา เหล่าสุนทรากุล
วัน เดือน ปีเกิด	7 สิงหาคม 2520
สถานที่เกิด	เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม.
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2541
สถานที่ทำงาน	64 ถ.บางกระดี่16 แขวงสามคํา เขตบางขุนเทียน กทม.
ตำแหน่ง	เจ้าของกิจการ / ประกอบอาชีพอิสระ

